

Sí² Ní¹ Má²tun³ Hi³ Ca³zen³ Po¹ Ní¹con² Tsá² Corintios

Po¹ zen² siáh³ cáun² sí² ní¹con² tsá² lín³ cuáh³² juú² Corinto

1 Jná¹³ la³² Po¹, jan² tí³² tsá² quian³² jě¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo cun³ñí¹ hi³ hnió³ Dió³² la³ jáun²; zein³² jná¹³ sí² lá² quiúnh¹ jná¹³ reh² dí² Timoteo, ní¹con² hnoh² tsá² má²lín³ náh² cuáh³² quioh²¹ Dió³² já¹ juú² Corinto ní², jì³ la³ má²quionh³ la³jín³² tsá² hín¹³ Acaya, tsá² má²joh¹ Dió³². **2** Dió³² Jméi² dí² jì³ Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí² cuí¹ má¹mieh² hnoh², jì³ hi³ cuí¹ jmu¹ tsú² hi³ zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tìn².

Má²tso² Po¹ tsí³

3 Cuí¹ lí³quien² bíh¹ Dió³² Jméi² Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí², quí¹ hí³ bíh¹ Jméi² dí², Tsá² ja³² mí³ tsí³ ní¹con² dí², jan² Dió³² Tsá² jmu² hi³ niau²¹ re² tsí³ dí². **4** Hí³ bíh¹ cha³² re² tsí³ dí² ní¹juáh³ jmí¹ ziaún² dí² uu³mí²tsí³², hi³ jáun² jnoh¹ siáh³ uá²jai³² lí¹³ jmú¹³ hi³ niau²¹ re² tsí³ tsá² má²tso² tsí³, hi³ jmú¹³ dí² hi³ niau²¹ re² tsí³ tsú² la³jmí¹ ca³jmú³ jáun² Dió³² ní¹con² dí² hmóu³² jmí¹tín². **5** Quí¹ la³jmí¹ má²tso¹ dí² jáun² lín³² tsí³ cun³ñí¹ hi³ ca³tín¹ Cristo, la³ jáun² bíh¹ siáh³ lí²³ hi³ niau³² re² lín³² tsí³ dí², hi³ jmu² Cristo. **6** Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ jnoh¹ ma³tso¹ tsí³, quí¹ cun³ñí¹ hi³ jáun² niau²¹ re² honh² hnoh² bíh¹, jì³ hi³ má²chí¹liáun²³ náh² siáh³; quí¹ ní¹juáh³ Dió³² cha³² re² tsí³ jnoh¹, ja³bí¹ honh² hnoh² siáh³ tá²no¹ re² [jì³ hi³ má²chí¹liáun²³ náh² siáh³]. Hi³ jáun² la³ ní² bíh¹ lí¹³ tion¹³ náh² honh² jmái¹ hi³ má²tsoh¹ náh² honh² la³jmí¹ má²tso¹ jnoh¹ tsí³. **7** Zia³² cáun² hi³ cu³tí³ hu²¹ tsí³ jnoh¹ hi³ ca³tín¹ hnoh², quí¹ né¹ jnoh¹ hi³ hnoh² uá²jai³² ná¹má²tsoh¹ honh², jáun² ja³bí¹ Dió³² jmu³ siáh³ hi³ niau²¹ re² honh² hnoh².

8 Hi³ jáun² né³ reh², hnáu² jnoh¹ hi³ lí³ níh¹³ náh² ha³ la³ cónh³ tí³ uu³mí²tsí³² hi³ ca³lí³ zia³² ní¹con² jnoh¹ tí³ hué³² Asia. Ca³quiéinh³² jnoh¹ cáun² hi³ jlánh¹ huáh² tsí³, hi³ hí¹ ca³la³ tí³ tiú²uú² jmí¹ ní¹tiau¹³ yáh³ jnoh¹, ca³la³ hí¹juáh³ tiú²uú² jmí¹ hu²¹ tsí³ jnoh¹ hi³ liáu³. **9** Jmí¹ láí²³ jnoh¹ hi³ má²tiauh² jnoh¹ ní¹ má²jngah³ bíh¹ tsú². Tí³la³ la³ ní² ca³ma³ta² jnoh¹ hi³ tí³ lí³mí¹ chá¹³ jnoh¹ cáun² tsí³ ní¹con² Dió³² bíh¹, Tsá² jmu² hi³ jenh¹³ tsáu² ja¹ hla¹, hi³ tiú²uú² láí¹³ jnoh¹ hi³ cah¹ jmái¹ hmóu³². **10** Dió³² bíh¹ má²ca³liáu³² jnoh¹ ní¹ hmú²¹ huáh² tsí³ jáun², hi³ liáu³² tsú² siáh³ ní¹ hná¹ ní²; quí¹ tsí³ jnoh¹ má²hu²¹ hi³ liáu³² bíh¹ Dió³². **11** Hi³ hnoh² siáh³ lí¹³ má¹hau¹ náh² jnoh¹ cun³quionh³ hi³ lienh¹ náh² Dió³² hi³ ca³ta¹ jnoh¹. Quí¹ ní¹juáh³ juóun³² tsá² ná¹hiú² ná¹mí³² ní¹con² Dió³² ca³ta¹ jnoh¹, jáun² juóun³² bíh¹ siáh³ tsá² lí¹³ cué³² tiá¹hmah¹ ní¹con² Dió³² ca³tí²¹ hi³ má²mieh² tsú² jáun² jnoh¹.

He³ láih³² sa³ tiú²uú² ñéi¹ Po¹ juú² Corinto

12 Jlánh¹ tsah¹ jnoh¹, quí¹ jmí¹ tsí³ jnoh¹ má²tson² jái¹³ hi³ tson² bíh¹ má²ca³ngí¹³ jnoh¹ cú²tso² hi³ chun¹ jnoh¹, jì³ hi³ ná¹chan¹ jnoh¹ ñí¹con² Dió³² tá¹la³ tiauh² jnoh¹ ñí¹ hué²¹ lá², hi³ la³ñí¹ la³ján³ ja¹ quián¹³ hnoh² ní². Cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tsí³ Dió³² bíh¹ ziaún² jnoh¹ la³ ní², jun³juáh¹³ hi³hliá² jlánh¹ cháunh²³ chí¹ jnoh¹ hmóu³² yáh³. **13** La³ cun³ hi³ jmú¹³ jnoh¹ ñí¹ sí² lá², tiá² hi³ siáh³ jmú¹³ yáh³ jnoh¹, la³ cun³ hi³ lí¹³ hính¹³ bíh¹ náh² jì³ hi³ ngí¹³ náh² siáh³, hi³ hu²¹ siáh³ tsin³² jná¹³ hi³ ngí¹³ náh² re² lín³² **14** la³jmí¹ má²ca³lí³ cuóu³² náh² jáun² ca³lá² jnoh¹ jmí¹tin²; hi³ jáun² ní¹ má¹ca²chó³² jmái¹ hi³ jáunh³ Jesús Tí³² Juo¹³ dí² lí¹³ lí³ tsinh¹ hnoh² hi³ ca³ta¹ jnoh¹, la³jmí¹ lí³ tsah¹ jnoh¹ hi³ ca³tin¹ hnoh².

15 Cun³ñí¹ hi³ hu²¹ tsin³² jná¹³ la³ ní², jáun² jmí¹ ca³lén¹³ jná¹³ hi³ ñí¹jie¹ jná¹³ tín² hnoh², hi³ jáun² jmí¹ lí¹³ lí³mieh² hnoh² cun³quionh³ hi³ jmí¹ ngá¹³ jná¹³ tenh³ jéin³² ñí¹ ní². **16** Quí¹ jmí¹ len³ jná¹³ hi³ ñí¹jie¹ ná¹ tín² hnoh² jmí¹ ja²¹ jná¹³ jáun² hué³² Macedonia lá², hi³ jáun² ní¹ má¹ca²jính³² jáun² jná¹³ jmí¹ ñí¹jie¹ ná¹ siáh³. Hi³ jáun² hnoh² né³ la³jui³² jmí¹ lí¹³ má¹hau¹ náh² quioh²¹ hú¹ jui³² hi³ ñih²¹ jná¹³ tí³ hué¹³ Judea. **17** ¿Hí¹ lín²³ hnoh² hi³ tiá² ca³chá³ jná¹³ cáun² tsin³² jmí¹ ca³lén¹³ jná¹³ la³ ní²? ¿Hí¹ lín²³ hnoh² hi³ jmu² jná¹³ la³ cun³ qui³ jmu² tsá²mi³cuóun² hi³ juáh²³ jáun²: “Ján³”, tí³la³ má¹lí³² jáun² né³ juáh³ siáh³: “Ján¹han²¹”? **18** Tí³la³ Dió³² má¹ná¹, Tsá² tiá² zai³² jē¹, nau³² jái¹³ hi³ tiá² láí³ yáh³ jnoh¹ tsá² zái³² jái¹³ quioh²¹, quí¹ tiá² juáh³ yáh³ jnoh¹: “Ján³”, hi³ má¹lí³² jáun² né³ juáh³ jnoh¹ siáh³: “Ján¹han²¹”. **19** Quí¹ Cristo Jesús Jon² Dió³², Tsá² hléh¹ jnoh¹ jái¹³ quioh²¹ quiúnh¹ Silvano jì³ Timoteo ja¹ quián¹³ hnoh², Tsá² hí³ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² ca³juáh³: “Ján³”, hi³ má¹lí³² jáun² né³, juáh³ siáh³: “Ján¹han²¹”. Quí¹ cun³ la³jí³² jmái¹ bíh¹ tson² jái¹³ quioh²¹ Cristo; **20** quí¹ la³jí³² jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³², cun³quionh³ hí³ bíh¹ lí³tí²³. Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hí³ bíh¹ juáh²³ jnoh¹: “Tson² bíh¹ cu³tí³”, hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ ma³quien² tsáu² Dió³². **21** Dió³² hí³ bíh¹ má²ca³jmú³ hi³ cun³quionh³ Cristo má²pin³ tsí³ dí², hi³ ca³jmú³ tsú² siáh³ hi³ ná¹chan¹ dí² ñí¹con² tsú². **22** Má²ca³jmú³ tsú² lin¹ quiú¹³ dí² hi³ láí³ dí² tsá² joh¹ tsú², cun³quionh³ hi³ má²ca³tanh² tsú² jáun² Jmí²chí³ Chun¹ hñu³ tsí³ dí², hi³ Jmí²chí³ Chun¹ hí³ né³, jmu² lin¹ hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ hiáu¹³ dí² hi³ né³bí¹ cué²¹ tsú² jáun².

23 Tí³la³ ní¹juáh³ tiá² má²ca²chó³² jná¹³ já¹ juú² Corinto ní² la³ cun³ hi³ ca³lén¹³ jná¹³ jáun² jmí¹tin², tí³la³ Dió³² bíh¹ Tsá² nau³² jái¹³ ca³tin¹ jná¹³ hi³ tiá² má²ca²chó³² jná¹³ ñí¹ ní² cun³ñí¹ hi³ jéin³² jná¹³ juon²³ hnoh² bíh¹; hi³ ní¹juáh³ tiá² tson² né³, cuí¹ cha³hín³ jná¹³.

24 Jun³juáh¹³ hi³ hnáu² jnoh¹ jmú¹³ héih³² he³ ñí¹ zión³² hniáuh³² táunh¹³ hnoh² ta²¹ yáh³, quí¹ re² lín³² bíh¹ má²ná¹tioh³ cáun² honh² náh²; tí³la³ hnáu² jnoh¹ má¹hau¹ hi³ tí³ lí³mí¹ lí³ hiún² honh² bíh¹ náh².

2 1 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ cu³tsa³² ca³lén¹³ jná¹³ hi³ tiú²uú² ñí¹jie¹ ná¹ cú²jueh³², quí¹ ní² lí¹ ca³niau²¹ siáh³ hlah³ tsí³ dí². **2** Quí¹ ní¹juáh³ ca³jmú³² jná¹³ hi³ niau²¹ hlah³ honh² náh², ÷hin² dá² tsánh² uú² jmu³ hi³ lí³ hiún² tsin³² jná¹³? Jí³²la³ hnoh², tsá² má²lí²chá³ jná¹³ hlah³ tsí³ bíh¹. **3** Hi³ jáun² bíh¹ ca³jmú³² jná¹³ cú²jueh³² sí² jáun², quí¹ tiú²uú² ca³lí³hnó³² ná¹ hi³ cháh¹³ hnoh² hlah³ tsin³² jná¹³ ní¹ má¹ca²chó³² ná¹ ñí¹ ní²; quí¹ hnoh² dá² ca³tin¹ hi³ tí³ má¹hiúnh¹³ bíh¹ náh² tsin³² jná¹³. Quí¹ jná¹³ len³ hi³ hí¹ la³ tí³ hnoh² yáh³ lí³ hiún² honh² ní¹juáh³ jná¹³ hiún² tsin³². **4** Jmí¹ cá¹jmú²¹ jná¹³ sí² jáun², ca³jmú³² jná¹³ ta³ hí³² lín³² tsin³² jì³ hi³ jngih³² siáh³ tsin³², hí¹ ca³la³ tí³ ca³uó³² yáh³ jná¹³; tí³la³ jun³juáh¹³ ca³jmú³² jná¹³ quí¹hi³hliá² hnó³² jná¹³ chá¹³ hlah³ honh² hnoh² yáh³. Quí¹ sí² jáun² ca³jmú³² jná¹³ cun³ñí¹ hi³ ca³lí³hnó³² ná¹ hi³ lí³ ñíh¹³ náh² hi³ hnau³ lín³² bíh¹ jná¹³ hnoh².

Zia³² uu³i³tso³ quioh²¹ tsá² jmu² hlah³

5 Jáun² né³, ní¹juáh³ zian² tsá² má²ca³jmú³ hi³ nio² hlah³ tsí³ dí², jun³juáh¹³ ñí¹con² jmáh³la³ huen² jná¹³ yáh³, quí¹ ja³bí¹ ñí¹con² míh¹ tiá² jì³lín² bíh¹ hnoh² uá²jai³². Juanh³² jná¹³ la³ ní² quí¹ ho³ sa³ jlánh¹ tiá³ he² jái¹³ quion²¹ ná¹. **6** Len³ jná¹³ má²tioh²¹ bíh¹ cun³ ní² hi³ ma³tso² tsá² hí³ tsí³ hi³ má²ca³jmuh³ náh² jmí¹ ca³ngih³² náh² jáun². **7** Hi³ jáun² ta³né³² né³ má²lí¹³ bíh¹ chíh¹³ náh² honh² ca³tí²¹ tsáu¹³ tsú² jì³ hi³ má¹hiúnh¹³ náh² tsí³ tsú², quí¹ hu³ sa³ ní² lí¹ ca³niau²¹ hlah³ tí³ ca³nga² tsí³ tsú². **8** Hi³ jáun² hiú² mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² hi³ má¹lih²¹ náh² siáh³ hi³ tson² hno³ náh² tsú². **9** Cun³ñí¹ hi³ ní² bíh¹ ca³jmú³² jná¹³ sí² jáun², quí¹ cun³ñí¹ hi³ ca³lí³hnó³² jná¹³ hi³ cá¹ lau²¹ ná¹ hnoh², hi³ jáun² lí³ ño¹ ná³ ní¹juáh³ hiún² bíh¹ honh² náh² hi³ má¹tih²¹ la³ cun³ hi³ juanh³² jná¹³. **10** Né³² né³, ní¹juáh³ hnoh² chíh¹³ honh² lí³ua³ cáun² hi³ jmu² tsáu², ja³bí¹ jná¹³ siáh³ chí¹³ tsin³² ca³tí²¹ hi³ jáun². Quí¹ ní¹juáh³ má²lí²chí³ jná¹³ tsin³², ní¹juáh³ hi³ la³ zia³² cáun² hi³ ca³tí²¹ hi³ chí¹³ jná¹³ tsin³², jáun² má²lí²chí³ bíh¹ jná¹³ tsin³² ñí¹ ta³ ñí¹ Cristo cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnoh². **11** Hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ hi³ tiá² cah¹³ Satanás jmái¹ ñí¹con² dí²; quí¹ né¹ re² lín³² bíh¹ dí² he³ lánh³ rón³² hu²¹ tsí³ tsú².

Cuá¹hi³² tsí³ Po¹ tá¹la³ cuá³ já¹ juú² Troas

12 Hi³ jáun² né³, jmí¹ cá¹chó²¹ jná¹³ já¹ juú² Troas hi³ ca³ñí¹hléh¹³ jná¹³ jú¹ chú³² hi³ ca³tin¹ Cristo, jlánh¹ re² ca³lí³ zia³² jái¹³ hi³ jmu¹ jná¹³ tá¹³ Tí³² Juo¹³ dí². **13** Tí³la³ jlánh¹ ca³hí³ tsin³² jná¹³ má¹ná¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³ tiá² ca³jenh² jná¹³ Tito reh² dí². Hi³ jáun² bíh¹ ca³háih¹ jná¹³ jái¹³ quiúnh¹ tsá² hí³ hi³ ja³ jná¹³ tí³ hué³² Macedonia lá².

Tsá² quionh³ Cristo bíh¹ cah²³ jmái¹

14 Tí³la³ tiá¹hmah¹ Dió³², Tsá² cáun² ta²¹ che² dí² jui³² hi³ lín¹ hi³ cah¹ dí² jmái¹ quiúnh¹ Cristo Jesús, hi³ cun³quionh³ jnoh¹ hieh³² tsú²

tsáu² jái¹³ quioh²¹, hi³ lí³ jáun² la³jmí¹ lí³ cáun² hi³ má²ró³² hi³ tsá²nió³ la³ tán¹. **15** Quí¹ jnoh¹ bíh¹ láí³ la³jmí¹ lí³ mí²ñí¹ ziún² hi³ jein³² jáun² Cristo ñí¹con² Dió³² jì³ hi³ tsá²nió³ siáh³ ja¹ tsá² ca³tin¹ hi³ liáun³, jì³ ja¹ tsá² tsa³hín³ ní² siáh³. **16** Tí³la³ ñí¹con² tsá² tsa³hín³ hí³ má¹ná¹, láí³ jnoh¹ la³jmí¹ lí³ cáun² hi³ ja³² má²hlah³ bíh¹, hi³ jmu² lin¹ hi³ má²ná¹jún¹ bíh¹ tsú²; tí³la³ ca³tin¹ tsá² liáun³ né³, láí³ jnoh¹ la³jmí¹ lí³ cáun² hi³ má²ró³² hi³ jmu² lin¹ hi³ zian² bíh¹ tsú². Tí³la³ ÷hin² dá² tsánh² tú¹ tsin¹³ hi³ lí¹³ lín³ la³ ní²? **17** Juóun³² tsáu² cáun² lí¹ tsá²quí² tsá²hnái³ jái¹³ quioh²¹ Dió³², [hi³ sa³jun³ re² tí³ siáh³]. Tí³la³ Dió³² cuá¹ñí³² hi³ tiá² la³ ní² jmu³² yáh³ jnoh¹; quí¹ tí³la³ jnoh¹ hléh¹ cú²tso² bíh¹ jái¹³ quioh²¹ tsú² ñí¹con² tsáu², la³ cun³ qui³ jmu² tsá² zéin¹ Dió³², tsá² lín³ quian²¹ Cristo.

Jú¹ chú³² ca³tí²¹ nió³² hmai²¹

3 1 ÷Hí¹ lín²³ hnóh² hi³ má²ná¹hléh¹ jnoh¹ siáh³ re² hi³ ca³ta¹ hmóu³² ní¹juáh³ ní¹ má¹ca³juáh¹³ jnoh¹ la³ ní²? ÷Hí¹ hniáuh³² jmú¹³ jnoh¹ la³ cun³ qui³ jmu² ma³ jan² tsáu² hi³ hie¹³ jnoh¹ hnóh² cáun² sí² hi³ jmu² lin¹ hi³ hin² tsánh² jnoh¹, ho³ hi³ mí¹³ jnoh¹ sí² la³ jáun² ñí¹con² hnóh²? **2** iTiá² jáun² yáh³! Quí¹ hmóu³² bíh¹ hnóh² má²ná¹lín³ náh² la³jmí¹ lí³ sí² hi³ jmu² lin¹ hi³ hin² tsánh² jnoh¹, cáun² sí² hi³ hu²¹ la³ tí³ hñu³ tsí³ jnoh¹, cáun² sí² hi³ lí¹³ lí³ cuoh² la³jín³² tsáu² hi³ lí¹³ hí³² tsú². **3** Quí¹ hnóh² bíh¹ lín³ cáun² sí² hi³ ca³jmú³ hnga² Cristo héih³² hi³ jmú¹³ jnoh¹. Jun³juáh¹³ cun³quionh³ jñí³ yáh³ ca³lí³ sí² hi³ ná¹lín³ náh², quí¹ cun³quionh³ Jmí²chí³ joh¹ Dió³² Tsá² liéih³² bíh¹. Sí² jáun² má¹ná¹, ha³ tiá² rá¹lí³ yáh³ ní¹ quioh²¹ cáun² jo²¹ hmá² hi³ lí³ quín¹, quí¹ sí² jáun² dá² rá¹lí³ hñu³ honh² hnóh² bíh¹.

4 Cáun² tán¹ bíh¹ má²nió² tsí³ jnoh¹ ñí¹con² Dió³² ca³tí²¹ hi³ ní² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Cristo. **5** Quí¹ lí³ua³ cáun² hi³ jmú¹³ jnoh¹, jun³juáh¹³ hi³hliá² jlánh¹ re² tái² jnoh¹ hmóu³² yáh³; tí³la³ lí³ua³ cáun² hi³ tái² jnoh¹, ñí¹con² Dió³² bíh¹ ja³² pí³. **6** Hnga² bíh¹ tsú² má²hau³ hi³ láí³ jnoh¹ tsá² quian²¹ ngai³² jè¹ tsú² ca³tí²¹ nió³² hmai²¹. Tí³la³ nió³² hmai²¹ jáun² tiá² rá¹lí³ yáh³ cáun² héih³² hi³ cáun² tí³ hniáuh³² ma³tí³² tsú² cun³quionh³ pí³ quioh²¹ hnga², quí¹ cun³quionh³ pí³ quioh²¹ Jmí²chí³ Chun¹ bíh¹ lí¹³ ma³tí³² tsú². Quí¹ héih³² jmí¹ rá¹lí³ jáun² jmí¹tin² cáun² jmu² hi³ jún²³ bíh¹ tsú², tí³la³ Jmí²chí³ Chun¹ má¹na²¹, jmu² hi³ lí¹³ zian² bíh¹ tsú².

7 Nió³² hi³ ca³tanh² jáun² Dió³² quionh³ hla¹ Moisés ca³lí³ ñí¹ quioh²¹ cáun² jo²¹ hmá² hi³ lí³ quín¹ bíh¹. Jmí¹jáun² ca³jnia³ pí³ quioh²¹ Dió³² jì³ ñí¹ hla¹ Moisés ní² siáh³ lí³ zín³ lín³² hi³ hí¹ ca³la³ tí³ tiú²uú² jmí¹ lí²³ yáh³ hi³ jé³ tsá² Israel ñí¹ tsú²; tí³la³ joh¹ jáun² má¹ná¹, jmí¹ hí¹méih²³ bíh¹. Hi³ jáun² ní¹juáh³ jái¹³ ca³tí²¹ héih³² hi³ jmu² hi³ jún³ tsú² ca³lí³ cun³quionh³ lí²¹ hi³ lin¹ hi³ quien² tá¹³ tsá² ca³hléh³ hí³, **8** itíá¹³ bíh¹ tiá³ tá¹³ jnoh¹ tsá² hléh¹ jnoh¹ jái¹³ hi³ ca³tin¹ Jmí²chí³ Chun¹ tiá² lí³ lin¹ hi³ quien² lín³²! **9** La³ cun³ lí¹³ juáh¹³, ní¹juáh³ tá¹³ tsá² ca³cué³ héih³² hi³

jmu² hi³ jún³ tsú² la³ ca³li³ lin¹ hi³ quien², hi³ jáun² itia¹³ bíh¹ tia³ tá¹³ jnoh¹ tsá² hléh¹ jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³² tia² la³ lí³ lin¹ hi³ quien², jái¹³ hi³ juáh³ jáun² hi³ má²lái³ dí² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ cu³tí³! **10** Hi³ jáun² uá¹jinh¹ jmí¹ quien² lín³² tá¹³ tsá² ca³cué³ hí³ héih³² jáun² jmí¹tin², tí³la³ ta³né³² né³, tiú²uú² lin¹ nĩ¹ quien² yáh³, quí¹ ta³né³² má²zia³² cáun² ta²¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien². **11** Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ jlánh¹ la³ ca³li³ lin¹ hi³ quien² cáun² ta²¹ hi³ ca³ma³híe² jáun² cu³tia³, tia¹³ bíh¹ tia³ cáun² ta²¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ má²híe² tia² la³ lí³ lin¹ hi³ quien².

12 Cun³nĩ¹ hi³ hu²¹ la³ ní² bíh¹ tsí³ jnoh¹, hi³ jáun² bíh¹ tia³ lín³² nio² tsí³ jnoh¹ hi³ hléh¹. **13** Tia² jmu³² yáh³ jnoh¹ la³jmí¹ ca³jmú³ jáun² hla¹ Moisés, hi³ ca³háí³² tsú² jáun² cáun² hmih³² nĩ¹ hó²¹nĩ¹, hi³ jáun² tia² lí¹³ jé³ tsá² Israel tá¹la³ tsa³son² joh¹ hi³ jmí¹ tie³ jáun² nĩ¹ tsú², quí¹ cáun² joh¹ tia² la³ má²híe² bíh¹ jaun³². **14** Tí³la³ tsá² Israel má¹ná¹, jmí¹ huáh² bíh¹ chí¹; hi³ hí¹ ca³la³ tí³ ta³né³² bíh¹ lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ ná¹jlí³² tsí³ tsú² quionh³ cáun² hmih³² ní¹ má¹tí³ nĩ¹ ca³hí³ tsú² jái¹³ hi³ ca³tí²¹ nió³² tseh¹ jáun², hi³ jáun² tia² lí²³ yáh³ hi³ ngí¹³ tsú²; tí³la³ hmih³² jáun² má²lí¹³ quin³ ní¹juáh³ má²tanh² tsú² ta²¹ Cristo bíh¹. **15** Tí³la³ la³ tí³ ta³né³² bíh¹ lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ hí¹jlái²³ hmih³² hñu³ jmí¹ hñu³ tsí³ tsú² ní¹ má¹tí³ nĩ¹ ca³hí³ tsú² sí² quioh²¹ hla¹ Moisés, hi³ jáun² tia² ngí²³ yáh³ tsú². **16** Tí³la³ ní¹juáh³ ní¹ má¹ca²jéinh³² jmí¹ tsí³ tsú² nĩ¹con² Juo¹³ dí² né³, má¹jaun² bíh¹ quin²³ tí³ có³² hmih³² jáun². **17** Quí¹ Juo¹³ dí² hí³ lín³ Jmí²chí³ Chun¹ bíh¹, hi³ jáun² lí³ua³ cáun² nĩ¹ cuá³ Jmí²chí³ hí³ joh¹ Juo¹³ dí² né³, má²na²¹ bíh¹ jui³² quioh²¹ tsú² tí³ nĩ¹con² Dió³². **18** Hi³ jáun² né³, jnoh¹, tsá² tiú²uú² hmih³² hí¹jnaí²³ nĩ¹ hó²¹nĩ¹ dí², má²lái³ dí² la³jmí¹ lí³ cáun² hu³² hi³ can²³ joh¹ quioh²¹ Tí³² Juo¹³ dí² Tsá² cuá¹quien²; hi³ jáun² cun³nĩ¹ hi³ jáun² bíh¹ má²chí¹zan² dí² cun³ jmá² cun³ jnia³² hi³ lín¹³ dí² la³jmí¹ lín³ Cristo. La³ ní² bíh¹ jmu² Juo¹³ dí², Tsá² lín³ hí³ Jmí²chí³.

4 **1** Hi³ jáun² né³, cun³nĩ¹ hi³ ca³ja³ mĩ³ tsí³ Dió³² nĩ¹con² jnoh¹, hi³ ca³cué³ tsú² ta²¹ lá², hi³ jáun² bíh¹ hí¹ cónh³ tia² cha³² jnoh¹ tun³ tsí³. **2** Hi³ jáun² má²ca³chá¹³ jnoh¹ tí³ có³² hi³ jmu² tsáu² nĩ¹ ná¹conh¹, jí³ hi³ hua³heih²¹ ní² siáh³, hi³ jmí¹ lí¹³ lí³ jmú¹³ jnoh¹. Tia² juáh³ yáh³ jnoh¹ hi³ láí³ cáun² hi³ tia² láí³, sa³jun³ záí²³ yáh³ jnoh¹ jái¹³ quioh²¹ Dió³². Quí¹ tí³la³ cun³quionh³ hi³ hléh¹ jnoh¹ jmáh³la³ jú¹ tson² bíh¹ lí³tsin² tsáu² hi³ tson² bíh¹ cú²tso² lí³ tá¹³ jnoh¹ ta³ nĩ¹ Dió³². **3** Tí³la³ ní¹juáh³ jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³² hi³ hléh¹ jnoh¹ lí³ jú¹ jni², la³ ní² lí³ nĩ¹con² jmáh³la³ tsá² hí¹tsá²táunh¹ nĩ¹ lí¹³ tsa³hín³ bíh¹. **4** Quí¹ tsá² hláinh¹ juo¹³ bíh¹ tsá² zian² nĩ¹ hué²¹ lá² má²ca³hia³ ca³jlí³ jmí¹ tsí³ tsá² tia² má²nio² cáun² tsí³ nĩ¹con² Dió³², hi³ jáun² bíh¹ tia² lí²³ jé³ tsú² joh¹ zín³ lín³² hi³ quian³² jáun² jú¹ chú³² hi³ ca³tin¹ Cristo, Tsá² quien², Tsá² cuan³ hí³ ca³la³ hi³ dí¹tsáun² hi³ cua³ma³jnia³² cha¹³ Dió³². **5** Hi³ jáun² ní¹ má¹ca³hléh¹³ jnoh¹, tia² hien²³ yáh³ jnoh¹ hmóu³², tí³la³ jnoh¹ hien²³ Jesucristo, Tsá² lín³ Juo¹³ bíh¹ dí²; tí³la³ hi³ ca³ta¹ jnoh¹ hmóu³² né³, juáh³ jnoh¹ hi³ láí³ jnoh¹ tsá² má²ná¹hlánh¹ joh² hnoh² bíh¹ cun³nĩ¹ hi³

ca³tin¹ Jesús. **6** Qui¹ hnga² bíh¹ Dió³², Tsá² ca³jmú³ hí³ héih³² hi³ tai²¹ joh¹ ñí¹ jmí¹ lí³ jáun² já¹niéi² liánh² má²ca³tiéi³ siáh³ joh¹ hñu³ tsí³ jnoh¹; hi³ jáun² cun³quionh³ joh¹ jáun² bíh¹ ma³jnia¹³ jnoh¹ hi³ Dió³² bíh¹ Tsá² quien², cun³quionh³ hi³ ma³jnia¹³ jnoh¹ jáun² lánh³ rón³² he² ñí¹ Jesucristo.

Lánh³ rón³² zian² tsá² nio² cáun² tsí³

7 Ti³la³ joh¹ quien² hi³ quian³² jáun² jú¹ chú³² né³, nio² ti³ ñeh² quiú¹³ jnoh¹, tsá² láí³ jnoh¹ la³jmí¹ lí³ cáun² hia³² cuáh¹; hi³ jáun² lí³ lin¹ hi³ pí³ jlánh¹ quien² ní² quiú¹³ jnoh¹ ja³ ñí¹con² Dió³² bíh¹, jun³juáh¹³ hi³ quiú¹³ jnoh¹ hmóu³² yáh³. **8** Hi³ jáun² uá¹jinh¹ ti³ hlá² ti³ ní² zia³² uu³mí²tsí³² quiú¹³ jnoh¹, ti³la³ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lí²³ chí¹jni³² jui³² ñí¹ lí³ hue¹³ jnoh¹; uá¹jinh¹ zia³² hi³ hi³² tsí³ jnoh¹, ti³la³ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lí²³ hi³ tiú²uú² né¹ jnoh¹ he³ jmú¹³. **9** Uá¹jinh¹ zian² tsá² hí¹ tsa¹ jnoh¹, ti³la³ cun³ jáun² zian² bíh¹ tsá² taunh² jnoh¹ hó¹ñí¹, hi³ uá¹jinh¹ juóu³² tsú² jnoh¹ hue³², ti³la³ cun³ tiá² ná¹hín²³ yáh³ jnoh¹. **10** Jmái¹ ca³la³ jí³² tiauh² jnoh¹ ñí¹ hmú²¹ la³jmí¹ ca³ngí³ jáun² Jesús, hi³ jáun² la³ jáun² lí³ lin¹ hi³ ziaun² jnoh¹ cun³ñí¹ hi³hliá² zian² jáun² Jesús bíh¹. **11** Jmái¹ ca³la³ jí³² tá¹la³ ziaun² jnoh¹, tiauh² jnoh¹ ñí¹ hmú²¹ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Jesús, hi³ jáun² cun³quionh³ jñí² mu¹ jnoh¹ lí²lin¹ hi³ zian² bíh¹ Jesús. **12** La³ cun³ niéih³ jái¹³ ní², hi³ hmú³² hnió³ hi³ jún³ jnoh¹; ti³la³ ñí¹con² hnoh² má¹ná¹, jmu² ta²¹ pí³ hi³ jmu² hi³ lí¹³ zian² bí¹ náh².

13 La³ cun³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³²: “Jná¹³ ca³chá³ cáun² tsin³², hi³ jáun² ca³hléh³ ná¹”; hi³ jáun² la³ ní² bíh¹ jnoh¹ siáh³ uá²jai³² má²nio² cáun² tsí³, hi³ jáun² hléh¹ jnoh¹. **14** Qui¹ né¹ jnoh¹ hi³ Dió³² Tsá² ca³jmú³ hi³ ca³jenh¹³ Jesús Ti³² Juo¹³ dí² ja¹ hla¹, jmu³ siáh³ hi³ jenh¹³ jnoh¹ la³jmí¹ ca³jenh¹³ jáun² Jesús; hi³ jáu³² dí² tsú² siáh³ cu³lí²¹ ti³ ñí¹ cuá³. **15** La³jí³² hi³ quiunh³² jnoh¹ ní² lí²³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnoh² bíh¹, hi³ jáun² ní¹ má¹ca³lí³ juóun³² tsá² he³ mií³ hi³ ja³² tsí³ Dió³², ja³bí¹ má²juóun³² tsá² cuéh³² siáh³ tiá¹hmah¹ Dió³², hi³ jáun² lí³ lin¹ hi³ quien² tsú².

16 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ hí¹ cónh³ tiá² lí¹ niau³² hlah³ tsí³ jnoh¹ hi³ ca³ti²¹ ta²¹ lá². Hi³ uá¹jinh¹ pí³ quioh²¹ jñí² mu¹ jnoh¹ má²tsá²méih²³, ti³la³ jmí²chí³ quiú¹³ jnoh¹ má¹na²¹, ti³ lí³mí¹ tsá²lí³hmai²¹ bíh¹ cun³ jmá² cun³ jnia³². **17** Hi³ jáun² la³ cun³ hi³ má²tso¹ dí² jáun² tsí³ tá¹la³ ziaun² dí², tiá² lin¹ huáh² yáh³ tsí³, quí¹ tia³jui³² bíh¹ ngá¹³; quí¹ ní¹ má¹lí³² jáun² jmu³ hi³ lí³ zia³² ñí¹con² jnoh¹ cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² ti³ ca³nga², cáun² hi³ ma³híe² la³ cun³ jmí¹hi³nio². **18** Qui¹ tiá² néh³² yáh³ jnoh¹ chí¹tiá³ ñí¹ la³ cun³ hi³ qui³ jniá³, ti³la³ jnoh¹ dá² néh³² chí¹tiá³ ñí¹ cáun² hi³ tiá² jniá³ bíh¹; quí¹ la³jí³² hi³ jniá³ tiá² lin¹ má²híe² yáh³, ti³la³ hi³ tiá² jniá³ má¹ná¹, ma³híe² la³ cun³ jmí¹hi³nio² bíh¹.

5 **1** Jáun² né³, né¹ dí² hi³ ní¹juáh³ ca³ja³hín³ ngú³ quiú¹³ dí², hi³ lí³ jáun² la³jmí¹ lí³ cáun² hñú³ hi³ tiá² má²híe², ti³la³ Dió³²

má²ca³jmú³ hua³jan²¹ ti³ hñu³mi³cuú² cáun² ñí¹ lí¹³ tauh¹³ dí² hi³
ma³híe² cun³ jmí¹hi³nio²; jun³juáh¹³ cáun² hi³ ca³jmú³ tsá²mi³cuóun²
yáh³ hi³ jáun² má¹ná¹. **2** Quí¹ tson² bíh¹ tá¹la³ ziaún² dí² hñu³ ngú³ lá²
quiú¹³, cáun² ná¹quí² ná¹jngih³² tsí³ bíh¹ dí², cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ hen² tsí³
dí² hi³ tsá¹tau² hñú³ hi³ zia³² jáun² hñu³mi³cuú², **3** hi³ tsá¹tau² dí²
ñéih³ jáun² la³ jan² tsá² quih³² cáun² ha¹, hi³ jáun² tiá² ná¹láun³ dí² lí¹³.
4 Hi³ jáun² tá¹la³ tiauh² dí² lá² hñú³ hi³ lí³ ngú³ lá² quiú¹³ dí², cáun² quí²
jngih³² tsí³ bíh¹ dí², jí³ hi³ ja³²lí³ hlah³ nio² tsí³ dí² ní² siáh³. Jun³juáh¹³
hi³ hnáu² jnoh¹ hi³ cáun² lí¹ quin¹³ ti³ có³² ngú³ lá² quiú¹³ yáh³ má¹ná¹,
ti³la³ la³ cun³ hi³ hnáu² dí² hi³ quíh¹³ dí² cónh³¹ cáun² ngú³ hmai²¹ bíh¹,
hi³ jáun² tiú²uú² zia³² yáh³ cáun² hi³ tiá² má²híe² ñí¹con² jnoh¹ ní¹
má¹ti³ ñí¹ má²ziaún² dí² cáun² hi³ hmai²¹. **5** Hi³ hnga² bíh¹ Dió³²
má²ca³chau³ dí² hua³jan²¹ ca³ti²¹ hi³ ní² ti³tsóh³, hi³ ca³jmú³ tsú² lin¹ hi³
cu³tí³ hiáu¹³ dí² hi³ ní² cun³quionh³ hi³ ca³cuen³ tsú² jáun² Jmí²chí³
Chun¹.

6 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ jáun², cun³ má²nio² jáun² bíh¹ tiá³ tsí³
jnoh¹. Né¹ dí² hi³ tá¹la³ ziaún² dí² quionh³ ngú³ lá² quiú¹³, ziaún³² bíh¹
dí² tín² juú²co¹ dí² ñí¹ cuá³ Tí³² Juo¹³ dí²; **7** quí¹ cun³quionh³ hi³ nio²
jáun² cáun² tsí³ bíh¹ jnoh¹ ñí³ngí¹, jun³juáh¹³ hi³ ñí³ngí¹ jnoh¹
cun³quionh³ hi³ néh³² yáh³. **8** Hi³ jáun² tiá³ bíh¹ nio² tsí³ jnoh¹, hi³ hen²
tsí³ jnoh¹ hi³ chá¹³ ti³ có³² ngú³ lá² quiú¹³, hi³ jáun² lí¹³ tsá¹ma³ziaún¹³
jnoh¹ quiúnh¹ Tí³² Juo¹³ dí². **9** Hi³ jáun² ca³la³ jonh³ jmí¹ tsí³ jnoh¹
jmu³² pí³ hi³ má¹hiún¹³ jnoh¹ tsí³ Tí³² Juo¹³ dí², uá¹ hi³ ziaún³², ho³ uá¹
hi³ tiauh² jnoh¹ quiúnh¹ tsú². **10** Quí¹ la³jái³² bíh¹ dí² ca³ta¹ hi³
tsá¹ma³jnia¹³ ta³ ñí¹ Cristo, hi³ jáun² ñí¹ jáun² chu³ jñéih³ tsáu¹³ dí², hi³
jáun² ma³ quin³² ma³ jan³² tsáu² hiáuh³ hmah²¹ quioh²¹ la³ cun³ lí³ ta²¹
hi³ lí²jmú³ tsú² tá¹la³ zian² ñí¹ hué²¹ lá², uá¹ hi³ chu²¹ uá¹ hi³ hlah³.

Jú¹ chú³² ca³ti²¹ hi³ niau²¹ tie³ tsí³ tsú²

11 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ juéh² jnoh¹ he³ lí¹³ ñí¹con² tsáu² hi³ jmu³
Tí³² Juo¹³ dí², jáun² bíh¹ jmu³² jnoh¹ tion³ hi³ ti³ jéinh³² tsáu² jmí¹ tsí³.
Má²ñí³² bíh¹ Dió³² he³ lánh³ láí³ jnoh¹, hi³ hu²¹ tsín³² jná¹³ hi³ má²ca³lí³
lieih²¹ siáh³ jmí¹ honh² hnoh². **12** Jun³juáh¹³ hi³ má²ná¹hléh¹ jnoh¹ siáh³
re² hi³ ca³ta¹ hmóu³² yáh³, ti³la³ jnoh¹ dá² cáun² cue³² jú¹ tson² hi³ jáun²
lí¹³ lí³ tsính¹ náh² hi³ ca³ta¹ jnoh¹ bíh¹, hi³ jáun² zia³² ha³ lánh³ rón³²
ngáih¹ hnoh² ñí¹con² tsá² jlánh¹ jmu² quien² lánh³ jniá³ tsáu², cha³ jmí¹
jmu³ tsú² quien² lánh³ lí³ tsí³ tsú². **13** Jáun² né³, ní¹juáh³ la³ ná¹ngau²¹
jnoh¹, ca³tin¹ Dió³² bíh¹ jaun³²; ti³la³ ní¹juáh³ jun³juáh¹³ ná¹ngau²¹ yáh³
jnoh¹ né³, cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnoh² bíh¹ jaun³². **14** Hi³ jáun² mií³ hi³ ja³²
tsí³ Cristo bíh¹ jmu² héih³² hñu³ tsí³ jnoh¹; quí¹ má²né¹ jnoh¹ hi³ jan²
tán¹ hí³ bíh¹ ca³jun³ cha¹³ ca³la³ jín³², hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹
má²lin¹ hi³ má²ná¹jún¹ bíh¹ uá²jai³² la³jín³² tsáu². **15** Hí³ bíh¹ ca³jun³
cha¹³ ca³la³ jín³² tsáu², hi³ jáun² tsá² má²zian² ñí¹con² hí³ tiú²uú² ca³tin¹

yáh³ ma³zian² la³ cun³ tin² tsí³ hmóu³², tí³la³ hniáuh³² ma³zian² tsú² hí³ ca³tin¹ hnga² Cristo bíh¹, Tsá² ca³jún³ hí³ cha¹³ tsú², hí³ jáun² jmí¹ lí²¹ jáun² né³, ca³jénh¹³. **16** Cun³ñí¹ hí³ má²ziáun² dí² la³ jáun² né³, jáun² tiú²uú² chú¹ ñih²¹ yáh³ dí² tsáu² la³ cun³ qui³ jmu² tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá². Quí¹ hí¹ la³ tí³ ñí¹con² Cristo yáh³ tí² jmu³² dí² la³ jáun², la³ cun³ qui³ jmu² tsá²mi³cuóun²; tí³la³ ta³né³² má¹ná¹, tiú²uú² jmu³² yáh³ dí² la³ jáun². **17** Hí³ jáun² né³, ní¹juáh³ jan² tsá² má²cá²cunh³ quionh³ Cristo, tsá² hmai²¹ bíh¹ má²lín³ tsú²; quí¹ la³jí³² bíh¹ hí³ yeh³ má²já²hín³, hí³ jí³lí³² bíh¹ má²lai³² hmai²¹.

18 Dió³² bíh¹ Tsá² jmu² jí³lí³² hí³ ní², Tsá² ca³jmú³ hí³ hí³ niau²¹ tie³ ja¹ quiú¹³ dí² quiúnh¹ cun³quionh³ hí³ ca³jmú³ jáun² Cristo. Jmí¹ lí²¹ jáun² ca³hiáu³² tsú² jnoh¹ hí³ hléh¹³ jú¹ chú³² ca³tí²¹ lánh³ rón³² lí¹³ niau²¹ tie³ ja¹ quioh²¹ tsáu² quionh³ Dió³². **19** Quí¹ cun³quionh³ Cristo bíh¹ jmu² Dió³² hí³ lí¹³ niau²¹ tie³ ja¹ quioh²¹ quionh³ tsá² zian² hngá¹máh³ lá², hí³ jáun² tiú²uú² hu²¹ yáh³ tsí³ tsú² tso³ hí³ jmí¹ ren² tsáu²; hí³ jáun² jnoh¹ siáh³ má²ca³hiáu³² tsú² hí³ hléh¹³ jú¹ chú³² ca³tí²¹ lánh³ rón³² lí¹³ niau²¹ tie³ ja¹ quioh²¹ tsáu² quionh³ Dió³². **20** Hí³ jáun² jnoh¹ tsa³ngái¹ jú¹ chú³² cha¹³ Cristo, hí³ hlí¹ lienh¹ jnoh¹ tsáu² la³jmí¹ lí³ hí³ hnga² bíh¹ Dió³² hlí² liénh³² tsú² cun³quionh³ ho³ jnoh¹. Hí³ jáun² cun³ñí¹ hí³ ca³tin¹ Cristo bíh¹ hiú² mi³² jnoh¹ ñí¹con² tsáu² hí³ juáh³ jnoh¹: Chá¹ náh² tie³ ja¹ quián¹³ quiúnh¹ Dió³², **21** quí¹ Cristo jan² Tsá² hí¹ cáun² tso³ tiá² ca³lí³ ren², tí³la³ cun³ñí¹ hí³ ca³ta¹ jnoh¹ bíh¹ ca³jmú³ Dió³² hí³ ca³lín³ Cristo jan² tsá² ren² tso³, hí³ jáun² lí¹³ láí³ jnoh¹ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ cu³tí¹³ la³ cun³ lín³ hnga² Dió³², ní¹juáh³ tsá² má²cá²cunh³ quionh³ Cristo.

6 **1** Hí³ jáun² bíh¹ hiú² mi³² jnoh¹ ñí¹con² hnóh², tsá² jmu³² jnoh¹ ta²¹ cu³lí²¹ quiúnh¹ Dió³², hí³ tiá² lí¹ hin¹³ náh² mi³ hí³ ja³² tsí³ Dió³² hí³ má²hian² náh² jáun². **2** Quí¹ Dió³² má²ca³juáh³ la³ lá²:

La³ cun³ jmái¹ hí³ ca³tí²¹, ne² bíh¹ jná¹³ jēh² hnú²,
hí³ jmái¹ hí³ lí³ hniáuh³² liáun³ hnú² né³, ma³hau¹ bíh¹ jná¹³ hnú².
Jáun² né³, sá¹ní² jie³, né³² bíh¹ hú¹tá¹ jmái¹ hí³ ca³tí²¹, hí³ né³² bíh¹ cu³tí³ lí³ jmái¹ hí³ lí¹³ liáun³ hnóh² ñí¹con² tso³.

3 Hí³ jáun² né³, tiá² láí³ yáh³ jnoh¹ tsá² quí² hlih³² jui²¹ tsáu², quí¹ ní² lí¹ ca³lí³ zia³² he³ lánh³ rón³² lí¹³ hléh³² tsáu² hlah³ ca³tí²¹ ta²¹ hí³ jmu³² jnoh¹. **4** Tí³la³ jnoh¹ ma³jnia¹³ hí³ ná¹láí³ quian²¹ Dió³² cun³quionh³ la³jí³² hí³ jmu³², cun³quionh³ hí³ juénh² tsí³ jnoh¹ ca³tí²¹ la³jí³² hí³ ma³tso¹ jnoh¹ tsí³, jí³ jmí¹ zia³² hí³ lí³hniauh²³ ñí¹con² jnoh¹, jí³ tá¹la³ há² nga² jnoh¹ uu³mí²tsi³² ní² siáh³. **5** Quí¹ má²ca³pi³ ca³juóu³² jnoh¹ tsáu², jí³ hí³ má²ca³tauh³² tsú² jnoh¹ hñu³mí¹ñí², hí³ má²ca³má¹tso¹ jnoh¹ tsí³ jmái¹ hí³ taunh³² tsáu² tiá³ siaun³². Ja³bí¹ má²ca³jmú¹³ jnoh¹ siáh³ ta²¹ tí³ chí¹nga², hí¹ la³ tí³ zia³² siáh³ ma³ cáun² jmái¹ hí³ tiá² ca³cuóu¹³ jnoh¹, jí³ hí³ má²ca³tauh¹³ jnoh¹ siáh³ ñí¹cuon¹³. **6** Ja³bí¹ ma³jnia¹³ jnoh¹ siáh³ hí³ ná¹láí³ quian²¹ Dió³² cun³quionh³ hí³ ziáun²

jnoh¹ cáun² hi³ ji², cun³quionh³ hi³ má²né¹ jnoh¹ jú¹ tson², cun³quionh³ hi³ juenh² tsí³ jnoh¹ ji³ hi³ ja³² siáh³ mií³ tsí³ jnoh¹. Quí¹ cun³ñí¹ hi³ quiúnh¹ jnoh¹ Jmí²chí³ Chun¹ bíh¹, jáun² má²lái³ jnoh¹ tsá² hú¹tá¹ cu³tí³ ná¹hnáu³, 7 hi³ hléh¹ jnoh¹ siáh³ jú¹ tson², ji³ hi³ zia³² siáh³ pí³ quioh²¹ Dió³² ñí¹con² jnoh¹. Jáun² né³, cun³quionh³ hi³ má²zian² jnoh¹ jáun² la³ cun³ hi³ ti³² tsí³ Dió³² bíh¹ má²zia³² ñí¹con² jnoh¹ he³ cun³quionh³ jmú¹³ hniéi², ji³ hi³ liaun¹ jnoh¹ ní² siáh³, 8 uá¹ hi³ má²quien² tsáu² jnoh¹, uá¹ hi³ hau² tsú²; uá¹ hi³ hleh³² tsú² re² quiú¹³ jnoh¹ ho³ uá¹ hi³ hleh³² tsú² hlah³. Ma³ cónh³ jmoh²³ jnoh¹ tsú² tsá² tí¹ jáin², hi³ ma³ cónh³ né³ juáh³ tsú² hi³ jnoh¹ bíh¹ tsá² hléh¹ jú¹ tson². 9 Ma³ cónh³ jmu² tsú² la³jmí¹ lí³ hi³ tiá² cuóu³² tsú² jnoh¹, hi³ ma³ cónh³ né³ jmu² tsú² la³jmí¹ lí³ hi³ cuóu³² re² lín³². Ma³ cónh³ pih²¹ tiá² jún²³ jnoh¹, tí³la³ la³ má²ziáun² jáun² bíh¹ jnoh¹; hi³ uá¹jinh¹ jmu² tsáu² hi³ ma³tso¹ jnoh¹ tsí³, tí³la³ tiá² jún²³ yáh³ jnoh¹. 10 Uá¹jinh¹ hlah³ nio² tsí³ jnoh¹, tí³la³ cun³ jáun² bíh¹ lí²hiún² tsí³ jnoh¹ jmái¹ ca³la³ jí³²; hi³ uá¹ cun³ tia³mii² jnoh¹, cun³ jáun² ná¹jmu³² bíh¹ jnoh¹ hi³ lí³ hánh³ juóun³² lín³² tsáu²; hi³ uá¹jinh¹ tiauh² jnoh¹ hi³ hí¹ cáun² tiá² hi³ zia³² quiú¹³, cun³ jáun² zia³² bíh¹ quiú¹³ jnoh¹ ca³la³ jí³²lí³².

11 Hnoh² reh², tsá² juú² Corinto, hí¹ cáun² yáh³ jái¹³ tiá² má²ca³hmá¹³ jnoh¹ ñí¹con² hnoh², má²ca³jmú¹³ bíh¹ jnoh¹ juenh² tsí³ hi³ jmu³² jnoh¹ na²¹ la³ji³² jái¹³ hi³ hléh¹ jnoh¹. 12 Ní¹juáh³ tiú²uú² re² la³ juóh³² dí², jun³juáh¹³ hi³ lí³ la³ jáun² cun³ñí¹ hi³ tiá² hnau³ jnoh¹ hnoh² yáh³, tí³la³ cun³ñí¹ hi³ ca³lín³ hmóu³² bíh¹ hnoh². 13 Hlí¹ lieh¹ jná¹³ hnoh² la³jmí¹ hlí² liéinh³² tsú² jan² tsá¹míh¹ jon², hi³ jéinh¹ náh² honh² ñí¹con² jnoh¹.

Lái³ dí² cuáh³² quioh²¹ Dió³² Tsá² liéih³²

14 Ha³ lí² tianh³ náh² cá²honh¹ quiúnh¹ tsá² tiá² ta²¹ haih²¹, quí¹ cun³ tiá² re² lí¹³ bíh¹; quí¹ ¿he³ dá² ca³tin¹ hi³ chu²¹ quionh³ hi³ hlah³, hi³ he³ dá² lánh³ rón³² lí¹³ cunh³ joh¹ quionh³ já¹niéi²? 15 Quí¹ ¿he³ ya³ lánh³ rón³² lí¹³ tiáunh¹ Cristo cá²honh³ quionh³ Satanás, hi³ he³ yáh³ ca³tin¹ jan² tsá² tanh² ta²¹ Dió³² quionh³ jan² tsá² tiá² ta²¹ haih²¹? 16 ¿Hí¹ lí¹³ jmu³ tsá² lín³ hñú³ híen¹ quioh²¹ Dió³² cá²honh³ quionh³ dió³² tsá² láin¹? Quí¹ tí³la³ hñú³ híen¹ quioh²¹ Dió³² Tsá² liéih³² bíh¹ má²lái³ dí², la³jmí¹ ca³juáh³ jáun² hnga² Dió³² jmí¹ ca³juáh³ jáun² la³ lá²:

Má¹zián¹³ jná¹³ hñú³ tsí³ tsáu², hi³ ngí¹³ jná¹³ siáh³ ja¹ quioh²¹ tsú²; jná¹³ lín¹³ Dió³² Juo¹³ tsú²,

hi³ tsá² hí³ né³ lín¹³ tsá² tionh² jo³uón³² jná¹³.

17 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³juáh³ siáh³ Juo¹³ dí² la³ lá²:

Huen³ náh² ja¹ quioh²¹ tsá² la³ hí³, tí³ có³² tianh³ náh², ha³ lí²uú² lí¹ tí³ náh² cuonh² hi³ tiá² jí².

Hi³ jáun² bíh¹ lí¹³ he¹ jná¹³ hnoh²,

18 hi³ lín¹³ jná¹³ Ñeh² náh²,

hi³ jáun² hnoh² né³ lín¹³ náh² jón³² jná¹³ tsá²mi³ tsá²ñuh², juáh³
Juo¹³ dí² Tsá² cú² juenh².

7 1 Jáun² né³ reh², hnoh² tsá² jlánh¹ hnau³ jná¹³, hi³ ní² bíh¹ jái¹³
hi³ ca³jmú³ tsú² ñí¹con² dí². Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³ cuí¹ má¹jín¹³ dí²
ca³tí²¹ la³jí³² hi³ lí¹³ lí³ hliáuh¹³ dí², uá¹ hi³ ngú³ uá¹ hi³ jmí²chí³, hi³ cuí¹
tauh¹³ dí² ná¹chan¹ cu³tí³ ñí¹con² tsú² quí¹ cun³ñí¹ hi³ juénh² dí² tsú².

Tsá² juú² Corinto zai³² jmí¹ tsí³

2 Hi³ jáun² né³, jéinh¹ tiá³ náh² honh² ñí¹con² jnoh¹; quí¹ tiá²
má²ca³jmú¹³ yáh³ jnoh¹ hlah³ ñí¹con² hí¹ jan² tsáu², sa³jun³
má²ca³hlih²¹ jnoh¹ tsí³ tsáu², sa³jun³ hí¹ jan² yáh³ tiá² hin²
má²ca³má¹can¹³ jnoh¹. **3** Jun³juáh¹³ hi³hliá² cué²³ jná¹³ tso³ yáh³ hi³
juanh³² jná¹³ jái¹³ ní², quí¹ la³ cun³ hi³ má²cá²juánh³² jná¹³ jáun² jmí¹tin²
hi³ uá¹ hi³ ziáun² dí² cu³lí²¹, uá¹ hi³ jún³ dí² cu³lí²¹, cun³ má²hu²¹ jáun²
bíh¹ tsin³² jná¹³ quián¹³ hnoh². **4** Cáun² tán¹ bíh¹ nio² tsin³² jná¹³ hi³
ca³tin¹ hnoh², jì³ hi³ jlánh¹ tsah¹ jná¹³ siáh³.

Hi³ jáun² né³, ja¹ ca³la³ jí³² la³ cun³ hi³ ma³tso¹ jnoh¹ tsí³, tí³ lí³mí¹
tiá³ niau³² bíh¹ tsin³² jná¹³, jì³ hi³ má²canh² lín³² hi³ hiún² tsin³² jná¹³;
5 quí¹ tson² bíh¹ la³ cun³ jmí¹ cuo¹ jnoh¹ hué³² Macedonia lá², hí¹ cónh³
yáh³ tiá² má²ca³cué³ jmáí¹ hi³ tauh¹³ jnoh¹ tie³, tí³la³ tí³ hlá² tí³ ní² bíh¹
ca³lí³ zia³² uu³mí²tsí³², hniéí² bíh¹ ca³lí³ zia³² la³ cu³ la³ jéin³ quiú¹³
jnoh¹, jì³ hi³ lí¹ hú¹ cóh²¹ siáh³ tsí³ jnoh¹ lí³. **6** Tí³la³ Dió³² má¹ná¹, Tsá²
cue³² pí³ hñu³ tsí³ tsá² tiú²uú² tiá³ nio² tsí³, ca³chá³ tsú² re² tsí³ jnoh¹
cun³quionh³ hi³hliá² cuanh³ jáun² Tito ñí¹ lá². **7** Tí³la³ jun³juáh¹³ cun³
jmáh³ hi³hliá² cuanh³ jáun² yáh³ tsú², quí¹ jì³ hi³hliá² jlánh¹ re² má²nio²
tsí³ tsú² hnga² jmí¹ cuanh²¹ bíh¹ hi³ ca³jmuh³ hnoh². Ca³chá³ tsú²
ñí¹con² jnoh¹ hi³ hnoh² jlánh¹ hen² honh² hi³ jie¹ náh² siáh³ jnoh¹, hi³
ca³chá³ tsú² siáh³ hi³ hnoh² ca³ta³no¹ hlah³ honh² ca³tí²¹ hi³ jmí¹ lí³
jáun², jì³ hi³ hain²¹ náh² siáh³ re² tí³ con² jná¹³. Jmí¹ ca³chá³ tsú² jáun²
jái¹³ ní² né³, tí³ lí³mí¹ ca³lí³ hiún² bíh¹ tsin³² jná¹³.

8 Jáun² uá¹jinh¹ hlah³ ca³ta³no¹ honh² hnoh² cun³quionh³ sí² hi³
ca³zéin³² jná¹³ jáun² jmí¹tin², tiú²uú² hlah³ jéin³² yáh³ jná¹³ ta³né³².
Quí¹ uá¹jinh¹ jmí¹ jéin³² jná¹³ ca³lá² hlah³ jmí¹tin² cun³ñí¹ hi³ ca³ta³no¹
cu³tiá³ hlah³ honh² hnoh² cun³quionh³ sí² jáun², **9** tí³la³ ta³né³² má¹ná¹,
má²hiún² bíh¹ tsin³² jná¹³ quí¹ cun³ñí¹ hi³ ca³zah¹ hnoh² jmí¹ honh² jmí¹
ca³ta³no¹ jáun² hlah³ honh² náh²; quí¹ jun³juáh¹³ hi³ ca³lí³ hiún² tsin³²
jnë¹³ yáh³ hi³ ca³ta³no¹ hlah³ honh² hnoh². Quí¹ la³ cun³ hi³ hnió³ Dió³²
bíh¹ ca³ta³no¹ hlah³ honh² hnoh², hi³ jáun² hí¹ cáun² hi³ hlah³ tiá² la³
ca³jmú¹³ yáh³ jnoh¹ ñí¹con² hnoh² cun³quionh³ sí² jáun². **10** Quí¹
ní¹juáh³ tá²no¹ hlah³ tsí³ tsú² la³ cun³ hi³ hnió³ Dió³², jáun² za² bíh¹ jmí¹
tsí³ tsú², hi³ jáun² cun³quionh³ la³ jáun² bíh¹ liáun²³ tsú², hi³ jáun² tiá²
lin¹ hniáuh³² yáh³ hi³ jéinh²¹ tsú² hlah³; tí³la³ tsá² cáun² lí¹ nio² hlah³
tsí³ la³ cun³ qui³ lí²³ quioh²¹ jan² tsá²mi³cuóun² má¹ná¹, tsá² la³ hí³ dá²

jún³ bíh¹. **11** Jmí¹ ca³ta³no¹ jáun² hlah³ honh² hnoh² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³², isá¹ní² jie³ né³ he³ ca³lín¹³ náh²! Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³ma³quien¹³ hnoh² jái¹³ jáun² jí³ hi³ ca³cuéh¹ náh² jú¹ tson² la³ cun³ hi³ jmí¹ má²ca³jmuh³ náh²; hi³ ca³míh³ siáh³ honh² hnoh² jí³ hi³ ca³ta³hú¹ cóh²¹ honh² hnoh². Ja³bí¹ ca³héih³ náh² honh² ñí¹con² jná¹³, hi³ ca³lí³ hiún² siáh³ honh² náh² hi³ má¹tson¹³ náh² tsá² ca³jmú³ hí³ hi³ hlah³. Cun³quionh³ la³jí³² hi³ ní² má²ca³ma³jnia¹³ hnoh² hi³ tiá² tso³ la³ hauh³² yáh³ náh² ca³tí²¹ hi³ jáun². **12** Hi³ jáun² né³, sí² hi³ ca³zéin³² jná¹³ jáun² ñí¹con² hnoh², jun³juáh¹³ ca³jmú³² jná¹³ hi³ ca³tin¹ jmáh³la³ tsá² ca³jmú³ hí³ tso³ yáh³, sa³jun³ hi³ ca³tin¹ tsá² ca³jmú³ tsú² hí³ hi³ hlah³ ñí¹con² siáh³, tí³la³ ca³zéin³² jná¹³ sí² jáun² hi³ jáun² lí³tsin² hnoh² ta³ ñí¹ Dió³² hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ hnau³ náh² jnoh¹. **13** Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, ca³ta³no¹ re² tsí³ jnoh¹.

Tí³la³ jun³juáh¹³ hi³ tí³ lí¹ ca³ta³no¹ jáun² re² tsí³ yáh³ jnoh¹, quí¹ ja³bí¹ ca³lí³ hiún² lín³² siáh³ tsí³ jnoh¹ jmí¹ ca³neh²¹ jnoh¹ hi³ Tito má²hiún² lín³² tsí³, quí¹hliá² ca³la³ jín³² bíh¹ hnoh² ca³jmuh³ hi³ niau²¹ re² tin² tsí³ tsú². **14** Tiá² ca³jmuh³ yáh³ hnoh² hi³ tá¹zanh¹ jná¹³ hua³heih²¹ ñí¹con² Tito quí¹hliá² ca³juo³ jná¹³ tsú² hi³ hnoh² tsá² jlánh¹ tí³² tsin³² jná¹³. Tí³la³ la³jmí¹ má²ca³lí³ tson² la³jí³² hi³ má²ca³juáh¹³ jnoh¹ ñí¹con² hnoh², la³ jáun² bíh¹ má²ca³lí³ tson² siáh³ uá²jaí³² la³jí³² jái¹³ hi³ ca³za¹³ jnoh¹ jáun² Tito jmí¹ ca³ma³quien¹³ jnoh¹ hnoh² ñí¹con² tsú². **15** Hi³ jáun² hí³ né³, tí³ lí³mi¹ má²hniau³ lín³² bíh¹ hnoh² ní¹ má¹tsau³² tsí³ hi³ jlánh¹ re² ca³ma³tih²¹ hnoh² la³jí³² hi³ ca³juáh³ tsú², jí³ hi³ ca³jmuh³ hnoh² siáh³ tsí¹juí³ náh² jmí¹ ca³hen³ náh² tsú², hi³ ca³la³ hi³ juénh² náh². **16** Jlánh¹ lí²hiún² tsin³² jná¹³ quí¹hliá² lí²³ nio² cáun² tsin³² jná¹³ hi³ ca³tin¹ hnoh² ca³tí²¹ lí³ua³ cáun² hi³ zia³².

Tsá² cue³² ca³la³ hi³ hiún² lín³² tsí³

8 **1** Hi³ jáun² né³ reh², ta³né³² má²hnáu² jnoh¹ chá¹³ ñí¹con² hnoh² ha³ lánh³ rón³² má²ca³ma³hau³ Dió³² ñí¹con² tsá² zian² la³jí³² cuáh³² hué³² Macedonia lá². **2** Quí¹ uá¹jinh¹ tsá² ní² ca³há² ca³nga² uu³mí²tsí³² huáh² tsí³, cun³ jáun² ná¹hiún² lín³² bíh¹ tsí³ tsú²; hi³ uá¹jinh¹ tia³mii² lín³² tsú², cun³ jáun² má²ca³cué³ bíh¹ tsú² hliáun³ la³juah²¹ dúh¹ hi³ hánh³ lín³². **3** Jná¹³ cué²³ jú¹ tson² hi³ tson² bíh¹ ca³cué³ tsú² ca³la³ hi³ hiún² lín³² tsí³ la³ cun³ ñí¹ tú² ñí¹ tsin²³, hí¹ la³ tí³ tí³ chí¹nga² yáh³ la³ cónh³ bíh¹ hi³ tú² tsin²³ tsú², **4** hi³ ca³la³ hi³ ca³hiu³ ca³mí³ lín³² tsú² hi³ cué¹³ jnoh¹ jái¹³ hi³ ma³hon³ tsú² tsá² joh¹ Dió³² [tsá² zian² tí³ hué¹³ Judea]; **5** hi³ tí³ chí¹nga² bíh¹ ca³jmú³ tsú² la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmí¹ hen² tsí³ jnoh¹ jmu³ tsú²; quí¹ la³ñí¹ tín² ca³chan³ tsú² jo³cuo² Tí³² Juo¹³ dí², jmí¹ lí²¹ jáun² né³ ca³chan³ tsú² siáh³ jo³cuo² jnoh¹ la³ cun³ hi³ qui³ hnió³ Dió³². **6** Hi³ jáun² bíh¹ má²ca³za¹³ jnoh¹ Tito, tsá² ca³ma³liáu³² hí³ ta²¹ jáun² ja¹ quián¹³ hnoh², hi³ cuí¹ má¹hián² tsú² ta²¹ jáun² la³ cun³ hi³ ja³² mií³ honh² hnoh². **7** La³jí³² hi³ jmuh³² bíh¹ hnoh² jmuh³² náh² tí³

chí¹nga², uá¹la³ cun³ hi³ nio² cáun² honh² náh², jái¹³ hi³ hléh¹ náh²,
la³jí³² hi³ ñíh¹ náh², la³jí³² hi³ hnáuh² náh² jmúh¹³, jí³ hi³ hnau³ náh²
jnoh¹ ní² siáh³; ja³bí¹ la³ ní² uá²jai³² hniáuh³² já³² mií³ honh² náh² tí³
chí¹nga² ca³tí²¹ ta²¹ chu²¹ jáun² siáh³.

8 Jun³juáh¹³ hi³ jmu² héih³² yáh³ jná¹³ hi³ juanh³² ná¹ la³ ní²; jí³²la³
tí³ hnó³² jná¹³ hi³ lí³ ñíh¹³ náh² la³ cun³ hi³ ná¹hniá¹ tsá² siánh³ jmu³
bíh¹, hi³ jáun² lí³ lin¹ ní¹juáh³ hi³ hú¹tá¹ tson² hno³ hnoh² tsáu². **9** Quí¹
má²ca³lí³ ñíh¹ bíh¹ hnoh² ha³ lánh³ lí³ mií³ hi³ ja³² tsí³ Jesucristo Tí³²
Juo¹³ dí². Hí³ bíh¹ jan² Tsá² jmí¹ hánh³ lín³², tí³la³ ca³jmú³ tsú² hi³
tsí¹juí³ hnga² cun³ñí¹ hi³ hniau³ hnoh², hi³ jáun² la³ jáun² lí¹³ hi³ lí³
hánh³ hnoh² cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ tsú² jáun² tsí¹juí³.

10 Hí³ chú³² quián¹³ hnoh² bíh¹ hi³ hie²³ jná¹³ jú¹ tson² ca³tí²¹ hi³ ní².
Quí¹ la³ cun³ mii² cá²tsá³² máh³ ca³ma³liauh²¹ hnoh² hi³ cueh³², tí³la³
jun³juáh¹³ hi³ tí³ lí¹ cueh³² yáh³ náh², quí¹ ca³la³ hi³ hniá¹ bíh¹ náh²
cueh³². **11** Né³² né³, chú³² ma³hián¹³ náh² la³ cun³ rón³² hi³ ca³lí³ hniá¹
náh² jmúh¹³ jáun² jmí¹tin², hi³ jáun² cué¹ náh² la³ cun³ rón³² hi³ zia³²
quián¹³. **12** Quí¹ ní¹juáh³ jan² tsáu² hú¹tá¹ cu³tí³ hniá¹ hi³ cué³², jáun² lí²
hiún² bíh¹ tsí³ Dió³² ca³tí²¹ hi³ cue³² tsú² jáun² la³ cun³ hi³ zia³² quioh²¹;
quí¹ tiá² mi³² yáh³ Dió³² cáun² hi³ tiá² zia³² quioh²¹ tsáu².

13 Quí¹ jun³juáh¹³ hi³ hniáuh³² lí³mii² yáh³ hnoh² cun³ñí¹ hi³
má¹hon¹ náh² tsáu², **14** quí¹ tí³la³ hi³ lí¹³ zian² cá²ren² bíh¹ náh² quiúnh¹
tsá² hí³. Ta³né³² zia³² quián¹³ hnoh² hi³ lí¹³ má¹hon¹ náh² tsá² hí³ la³
cun³ hi³ lí³ hniáuh³² quioh²¹ tsú²; quí¹ hu³ sa³ chau²¹ cáun² jmái¹ hi³ lí¹³
lí³ hniáuh³² ñí¹con² hnoh², hi³ jáun² tsá² hí³ má²zia³² quioh²¹ má¹jáun²
hi³ ma³hau³ hnoh²; hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ zian² hnoh² cá²ren².

15 La³ cun³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí²: “Tsá² jmí¹ zia³² hliáun³ quioh²¹, tiá²
hi³ ziau³ yáh³ quioh²¹ tsú²; hi³ tsá² jmí¹ zia³² cú¹pih²¹ quioh²¹ né³, tiá²
hi³ ca³lí³ hniáuh³² yáh³ ñí¹con² tsú²”.

Tito quionh³ tsá² quionh³

16 Tí³la³ tiá¹hmah¹ Dió³² hi³ ca³jmú³ tsí³ Tito hi³ hniá¹ ma³hau³
hnoh² la³jmí¹ hniá¹ jná¹³. **17** Quí¹ jun³juáh¹³ jmáh³la³ hi³hliá² lí²juo³
jnë¹³ hi³ tsó³² yáh³ tsú² hi³ lí²héi³² tsó³², quí¹ qui³ cónh³ jmí¹ la³ má²hu²¹
bíh¹ tsí³ tsú² hnga² hi³ tsó³², hi³ jáun² ta³né³² né³ má²tsó³² tsú² hi³
tsa³jie³ hnoh² cun³ñí¹ hi³ hnió³ hnga².

18 Hí³ zen¹³ jnoh¹ siáh³ tsá² hí³ reh² dí², tsá² jlánh¹ re² hleh³² hí³ tsá²
zian² la³jí³² cuáh³² quioh²¹, cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ chu²¹ ta²¹ hi³ jmu² tsú² hi³
ngai³² tsú² jáun² jú¹ chú³². **19** Jun³juáh¹³ jmáh³la³ hi³ ní² yáh³, quí¹ hí¹
la³ tí³ hmóu³² yáh³ tsá² cuáh³² ca³quianh³ tsú² hi³ ngí³² quiúnh¹ jnoh¹
hi³ ma³hau³ tsú² hná¹ ta²¹ hi³ jmu³² jnoh¹ hi³ ma³hon¹ jnoh¹ tsá²
tia³mii². Ta²¹ jáun² jmu³² jnoh¹ hi³ jáun² lí³ quien² Tí³² Juo¹³ dí², jí³ hi³
má¹jnia¹³ jnoh¹ siáh³ hi³ jlánh¹ hniá¹ jnoh¹ jmú¹³ ta²¹. **20** Cun³quionh³
hi³ jmu³² jnoh¹ la³ ní², hu²¹ tsí³ jnoh¹ hi³ tiá² hin² lí¹³ ziu³ hie³ jnoh¹

ca³ti²¹ quie³ hi³ má²nio² jáun² jo³cuo² jnoh¹. **21** Quí¹ ná¹jmu³² jnoh¹ pí³ hi³ la³jí³² hi³ jmu³² jnoh¹ lí³ re² tso², jun³juáh¹³ jmáh³la³ ta³ ní¹ Tí³² Juo¹³ yáh³ dí², quí¹ la³ jí³ ta³ ní¹ tsá²mi³cuóun² bíh¹ siáh³.

22 Jáun² cu³tsa³² quionh³ tsá² gon³ ní² tsú² zen¹³ jnoh¹ siáh³ cónh³i¹ jan² tsá² reh², tsá² má²ca³ma³jnia³² hiú² cuóh³² ní¹con² jnoh¹ hi³ dí¹quian¹ jmu³ lí³ua³ cáun² ta²¹; hi³ ta³né³² né³, tí³ jlánh¹ bíh¹ má²dí¹quian¹ tsú² cun³ní¹ hi³ má²cuóu³² tsú² hnoh². **23** Ní¹juáh³ zian² tsá² nga² jái¹³ hi³ ca³tin¹ Tito, zéih³ tsú² hi³ tsá² jmu² ta²¹ cu³tsa³² quiúnh¹ jná¹³ bíh¹ ní³² hi³ má¹cau²¹ jnoh¹ hnoh². Hi³ ní¹juáh³ hi³ nga² tsú² siáh³ hi³ ca³tin¹ tsá² reh² ní¹ hná¹ ní² né³, zéih³ tsú² hi³ tsá² ní² ca³ze³ tsá² tiáunh¹ la³jí³² cuáh³² bíh¹, jí³ hi³ lín³ tsú² siáh³ tsá² má²jnia³² hi³ quien² Cristo. **24** Hi³ jáun² né³, chú³² ma³jnia¹³ náh² ní¹con² tsá² zian² la³jí³² cuáh³² tí³ lá² hi³ cu³tí³ hno³ hnoh² tsá² ní², hi³ má¹jnia¹³ náh² siáh³ ní¹ ta³ ní¹ la³jín³² tsá² cuáh³² hi³ cu³tí³ zia³² jái¹³ hi³ jmú¹³ jnoh¹ tsah¹ ca³tin¹ hnoh².

Quie³ hi³ cunh²³ tsú² ca³tin¹ tsá² reh²

9 **1** Hi³ jáun² né³, ca³ti²¹ quie³ hi³ cunh²¹ dí² jáun² hi³ ca³tin¹ tsá² hí³ joh¹ Dió³², tiá² lin¹ nga³ jmí¹ hniáuh²¹ yáh³ hi³ jmu¹ jná¹³ sí² lá² ní¹con² hnoh², **2** quí¹ má²ño¹ jná¹³ hi³ cu³tí³ hiún² lín³² bíh¹ honh² hnoh² hi³ má¹hoh³ náh². Hi³ jáun² né³, má²cá²jmú³² jná¹³ tsah¹ hi³ ca³tin¹ hnoh² ní¹con² tsá² hué³² Macedonia lá², cun³ní¹ hi³ hnoh² tsá² zian² náh² hué³² Acaya ní² má²tiáunh¹ náh² hua³jan²¹ la³ cun³ mii² cá²tsá³² máh³ hi³ cuéh¹ náh². Hi³ jáun² juóun³² tsá² hí³ má²ca³lí³ hiún² siáh³ tsí³ cun³ní¹ hi³ ná¹hiún² honh² hnoh². **3** Tí³la³ cun³ jáun² zein³² bíh¹ jná¹³ tsá² reh² dí² lá², quí¹ ní² lí¹ tiá² ca³lí³ quien² hi³ jmu² jná¹³ tsah¹ hi³ ca³tin¹ hnoh² hi³ ca³ti²¹ hi³ ní². Jáun² né³, hniáuh³² tiáunh¹ hnoh² hua³jan²¹ hi³ má¹tih²¹ la³ cun³ hi³ má²ca³juo³ jná¹³ tsáu²; **4** quí¹ ní² lí¹ já¹taunh²¹ gon³ gáun³ tsá² Macedonia quiúnh¹ jná¹³, má¹jáun² jé³ tsú² hi³ tiá² hua³jan²¹ la³ tiáunh¹ yáh³ hnoh², jáun² hua³heih²¹ bíh¹ tá¹tauh¹ jnoh¹ lí¹³, jí³ hnoh² ní² siáh³, quí¹ jlánh¹ má²ca³juáh¹³ jnoh¹ hi³ nio² cáun² tsí³ jnoh¹ hi³ ca³tin¹ hnoh². **5** Cun³ní¹ hi³ jáun² bíh¹ má²ca³lén¹³ jná¹³ hi³ hniáuh³² mí¹³ jná¹³ hi³ chú³² ní¹con² tsá² reh² lá² hi³ tsa³taunh¹ tsú² chí¹ján³ hi³ ma³hau³ tsú² hnoh² hi³ má¹hiánh¹³ náh² la³ cun³ hi³ ca³jmuh³ náh² jáun² jái¹³ jmí¹tin² hi³ cuéh¹. Hi³ jáun² la³ jáun² má²rá¹lí³ hua³jan²¹ ní¹ má¹cá²chó³² jná¹³, hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí³ lin¹ hi³ hnoh² ja³² mií³ honh², jun³juáh¹³ cáun² hi³ dí³quiaun¹ jnoh¹ jmái¹ yáh³.

6 La³ cun³ hi³ qui³ ná¹juáh²³ jáun² tsáu², hi³ ní¹juáh³ tsá² jñi³² cú¹pih²¹, jáun² cú¹pih²¹ bíh¹ loh² tsú²; tí³la³ tsá² jñi³² hliáun³ né³, hliáun³ bíh¹ loh². **7** Hi³ jáun² ma³ quin³² ma³ jan³² tsáu² hniáuh³² cué³² la³ cun³ hi³ má²ca³lín¹³ hñu³ tsí³, tí³la³ tiá² hniáuh³² yáh³ cué³² tsú² ta³ hlah³ nio² tsí³ má¹ná¹, ho³lá²dá² ta³ tion³; quí¹ Dió³² tí³² tsí³ tsá² cue³² ca³la³ hi³

hiún² tsí³ bíh¹. **8** Hi³ Dió³² bíh¹ Tsá² tin² ma³mieh² hnoh² tí³ chí¹nga² la³ cónh³ bíh¹ hi³ lí³hniauh²³ ñí¹con² hnoh², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ lí³zia³² la³jí³² hi³ hniáuh³² ñí¹con² hnoh² hmóu³², hi³ cué³² tsú² siáh³ ca³la³ hi³ tú² hi³ ziún²³ bíh¹ ñí¹con² hnoh², hi³ jáun² lí¹³ má¹hoh³ hnoh² ca³tí²¹ lí³ua³ cáun² ta²¹ chu²¹. **9** Quí¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³ la³ lá²:

Tsá² cue³² ca³la³ hi³ tí² hie²³ ñí¹con² tsá² tia³mii²,

jmí¹ líh³ bíh¹ tiá² táuh³ la³jí³² hi³ chu²¹ hi³ jmu² tsú² jáun².

10 Hi³ jáun² Tsá² cue³² jún² hi³ jñi³² tsú² jí³ má³² hi³ cúh² tsú² cué³² hnoh² la³jí³² jún² hi³ jánh¹ náh², jí³ hi³ ma³hliáun³ tsú² hi³ ló³² jáun² quián¹³ hnoh² hi³ jmúh¹³ náh² ta²¹ chu²¹. **11** La³ jáun² bíh¹ lí¹³ lí³ hánh³ hnoh², hi³ jáun² lí¹³ cuéh¹ náh² ca³la³ hi³ lí¹ má²tí² má²hie²³ ñí¹con² tsáu². La³ jáun² bíh¹ lí¹³ hi³ juóun³² tsáu² cuéh³² tiá¹hmah¹ Dió³² cun³quionh³ hi³ he³ tsú² hi³ cháh¹³ hnoh² jáun² jo³cuo² jnoh¹. **12** Quí¹ ní¹juáh³ ní¹ má¹ca³ma³hon¹ jnoh¹ tsá² joh¹ Dió³² cun³quionh³ hi³ cueh³² náh² jáun², jun³juáh¹³ jí³²la³ tí³ cueh³² náh² hi³ lí³hniauh²³ ñí¹con² yáh³ tsú², quí¹ ja³bí¹ la³ jáun² ná¹jmu³² náh² hi³ juóun³² tsá² cué³² siáh³ tiá¹hmah¹ lín²¹ ñí¹con² Dió³² bíh¹. **13** Hi³ jáun² jnoh¹ quiúnh¹ tsá² hí³ jlánh¹ ma³quien¹³ jnoh¹ Dió³² quí¹ cun³quionh³ hi³ ma³hon¹ náh² jáun² bíh¹ tsú² ma³jnia¹³ náh² hi³ tson² ma³tih²¹ náh² jú¹ chú³² quioh²¹ Cristo cun³ñí¹ hi³ ma³hon¹ náh² tsú² ca³la³ hi³ tí² hie²³; la³ má²quionh³ juóun³² lín³² tsá² siánh³ siáh³. **14** Hi³ jáun² tsá² hí³ ca³la³ hi³ hniau³ lín³² tsú² hnoh² hi³ liéinh³² Dió³² hi³ ca³tin¹ hnoh², cun³ñí¹ hi³ Dió³² má²ca³ma³jnia³² hi³ ja³² mií³ tsí³ cun³quionh³ hi³ jmuh³² hnoh². **15** ¡Jlánh¹ tiá¹hmah¹ Dió³² quí¹hliá² má²ca³cué³ tsú² cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹ quien², hi³ ca³la³ hí¹juáh³ tiá² né¹ dí² he³ lánh³ rón³² juáh¹³!

Jái¹³ hi³ ho² Po¹ hi³ lín³ tí³² tsá² quian³² jē¹ Dió³²

(Gálatas 1:11-2:21)

10 **1** Hi³ jáun² né³, jná¹³ Po¹, zia³² hi³ hiú² mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² cun³ñí¹ hi³ Cristo jmu² juenh² tsí³, hi³ ja³² siáh³ mií³ tsí³. Zian² tsá² ná¹juáh²³ hi³ tsí¹juí³ cu³tí¹³ bíh¹ néh¹ jná¹³ ní¹juáh³ jmái¹ hi³ zenh² ná¹ ta³ máh¹ hnoh², tí³la³ ní¹juáh³ ñí¹ siáh³ bíh¹ má²cuon¹ jná¹³, jáun² má¹jáun² néh¹ jlánh¹ má²jmu² jná¹³ quien². **2** Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² hi³ ní¹ má¹ngau³² jná¹³ hi³ ní¹jie¹ ná¹ hnoh², ha³ lí² lí¹ jmú² hnoh² hi³ tion³ hniáuh³² jmu¹ jná¹³ quien² ñí¹con² ma³ jan² hnoh², quí¹ tiá² juénh² yáh³ jná¹³ má¹jéinh³ jmái¹ quiúnh¹ tsá² ná¹juáh²³ hí³ hi³ jnoh¹ jmu³² ta²¹ la³ cun³ qui³ jmu² tsá²mi³cuóun². **3** Quí¹ uá¹jinh¹ tson² tsá²mi³cuóun² bíh¹ jnoh¹, tí³la³ tiá² jmu³² yáh³ jnoh¹ hniéi² la³ cun³ qui³ jmu² tsá²mi³cuóun². **4** Quí¹ jun³juáh¹³ jmu³² jnoh¹ hniéi² cun³quionh³ hi³ la³ jmúh³² jáun² tsá²mi³cuóun² ta²¹ ní¹ má¹tí³ ñí¹ jmu³ hniéi² yáh³, tí³la³ cun³quionh³ pí³ hi³ cue³² Dió³² bíh¹ táí² jnoh¹ chú¹ jñeih²¹ tá¹³ tsá² hau² dí², uá¹jinh¹ ná¹lín²³ tsú² hi³ tiá² hi³ háinh¹³ zia³². **5** Hi³ jáun² la³ ní² bíh¹ hin³² jnoh¹ la³jí³² jái¹³ hi³ lí¹ chin²

tsáu² chí¹ jì³ lí³ua³ cáun² hi³ jmu² tsáu² quien² hi³ quí² jnai³² jui³² hi³ jáun² tiá² lí¹³ lí³ cuóun³² tsáu² Dió³². Cun³quionh³ hi³ cah¹ jnoh¹ jáun² jmái¹ la³jí³² hi³ lín²³ tsáu², la³ jáun² bíh¹ janh²¹ jnoh¹ tsáu² hi³ ma³tí³² ñí¹con² Cristo. **6** Hi³ jáun² hiún² bíh¹ tsí³ jnoh¹ má¹tson¹³ lí³ua³ jan² tsá² tiá² nieh³, ní¹juáh³ má²ma³tih²¹ hnoh² re² lín³².

7 Hnoh² dá² cáun² lí¹ jieh³² náh² la³ cun³ hi³ jniá³ jmáh³la³ tí³ coh³ bíh¹. Ní¹juáh³ zian² tsá² lín²³ hi³ tson² bíh¹ má²hún¹ tsú² jo³cuo² Cristo, hniáuh³² bíh¹ cháu³² tsú² tsí³ hi³ ja³bí¹ jnoh¹ siáh³ uá²jai³² má²tiáuh¹ jo³cuo² Cristo. **8** Hi³ jáun² uá¹jinh¹ lín²³ hnoh² hi³ chí¹nga² ca³lá² ma³quien¹³ jná¹³ jái¹³ hi³ hau³² jnoh¹, cun³ tiá² lí³ heh¹ bíh¹ jná¹³; quí¹ jái¹³ hi³ hau³² jnoh¹ jáun² ca³cué³ hnga² bíh¹ Tí³² Juo¹³ dí² hi³ jmú¹³ jnoh¹ hi³ lí³hún¹ honh² náh² ca³tí²¹ hi³ tanh¹³ náh² ta²¹ Dió³², jun³juáh¹³ hi³ jmú¹³ jnoh¹ hi³ tí³ tsa³hín³ yáh³ hnoh². **9** Su³uú² lín²³ hnoh² hi³ zein³² jná¹³ sí² lá² cun³ñí¹ hi³ hnó³² jná¹³ hi³ juénh¹³ hnoh². **10** Quí¹ zian² ma³ jan² tsá² juáh²³ hi³ jlánh¹ pin³ jái¹³ tloh³ sí² hi³ zein³² jná¹³, jì³ hi³ jlánh¹ cáu² niéh³ siáh³, tí³la³ ní¹juáh³ jmái¹ hi³ zenh² jná¹³ ñí¹ hó²¹ñí¹ tsú², jáun² jan² tsá² huá¹ tsí³ bíh¹ néh¹ jná¹³, hi³ jun³ lin¹ yáh³ néh¹ hléh²³ jná¹³. **11** Tí³la³ cuí¹ lí³ ñí³² tsá² juáh²³ la³ ní² hi³ cá²ren² bíh¹ lí³ ta²¹ hi³ jmu³² jnoh¹ ní¹juáh³ hi³ tiauh² jnoh¹ ja¹ quián¹³ hnoh² la³ má²quionh³ jái¹³ tloh³ sí² hi³ zen²³ jnoh¹ ñí¹con² hnoh² jmái¹ hi³ tiauh² jnoh¹ ñí¹ uóunh³ ní² siáh³.

12 Jmí¹lín³ tiá² ja³² tsí³ jnoh¹ hi³ jmú¹³ jnoh¹ cá²ren² quiúnh¹ tsá² lí¹ hleh³² re² ca³tin¹ hmóu³², sa³jun³ hi³ cunh²¹ jnoh¹ ta²¹ quiú¹³ quiúnh¹ tsú². Quí¹ ní¹ má¹ca³chu³ ca³ñih³ tsá² la³ hí³ má²tún² hmóu³² cun³quionh³ héih³² hi³ lí¹ ca³chin² chí¹, ho³lá²dá² cunh³ tsú² tá¹³ quionh³ tsá²ján² tsá²ján², jáun² tsá² la³ hí³ lí¹ jmu² cáun² hi³ cáun¹ bíh¹. **13** Tiá² tsah¹ yáh³ jnoh¹ ca³tí²¹ cáun² hi³ tiá² ca³ta¹, quí¹ jnoh¹ cáun² jmu³² ta²¹ la³ cun³ rón³² lí³ héih³² hi³ cue³² Dió³² bíh¹, hi³ hnga² hí³ bíh¹ ca³jmú³ héih³² hi³ ca³ñí¹jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ la³ tí³ ja¹ quián¹³ hnoh² ní². **14** Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹, jáun² jmí¹ ca³jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ ja¹ quián¹³ hnoh² jmí¹tin², ha³ tiá² lí³ yáh³ cáun² ñí¹ tí³ có³² ñí¹ tiá² ca³lí³hnió³ Dió³² hi³ lí¹³. Quí¹ jnoh¹ bíh¹ tsá² la³ñí¹ hi³ ca³ñí¹hléh¹³ jú¹ chú³² hi³ ca³tin¹ Cristo ca³la³ tí³ ja¹ quián¹³ hnoh². **15** Ha³ tiá² jmu³² yáh³ jnoh¹ tsah¹ ca³tí²¹ tá¹³ tsá² siánh³ la³jmí¹ lí³ hi³ ta²¹ jáun² quiú¹³ jnoh¹. Tí³la³ hu²¹ tsí³ jnoh¹ hi³ cun³quionh³ hi³ tí³ lí³mí¹ má²táunh²³ hnoh² ta²¹, jáun² tí³ lí³mí¹ re² má²lí¹³ bíh¹ jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ ja¹ quián¹³ hnoh²; tí³la³ jmáh³la³ la³ cun³ héih³² hi³ jmu² Dió³² bíh¹ jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ má¹ná¹. **16** Hi³ jáun² má¹lí³² jáun² né³, hu²¹ tsí³ jnoh¹ hi³ tsá¹hléh¹³ jnoh¹ jú¹ chú³² jáun² ñí¹ siáh³ siáh³, ca³la³ tí³ ñí¹ uóunh³, ngá¹³ ñí¹ tionh¹ hnoh² ní²; quí¹ tiá² hnáu² yáh³ jnoh¹ jmú¹³ tsah¹ cun³quionh³ tá¹³ tsá² siánh³.

17 Hi³ jáun² ní¹juáh³ zian² tsá² hnió³ jmu³ tsah³, cuí¹ jmu¹ tsú² tsah³ hi³ ca³tin¹ Tí³² Juo¹³ bíh¹ dí². **18** Quí¹ tiá² lin¹ ñí¹ jmu³ ta²¹ yáh³ ní¹juáh³

hi³ jmu² tsú² quien² hnga², ti³la³ ní¹juáh³ Ti³² Juo¹³ bíh¹ dí² juáh³ hi³ má²lí²jmu³ tsú² re², hi³ jáun² tson² bíh¹ cu³tí³ má²lí²jmu³ tsú² re².

Po¹ hie³² ha³ lánh³ jmu² tsá² lí¹ juáh²³ hi³ lín³ ti³² tsá² quian³² jē¹ Dió³²

11 1 ¿Tiá¹ jmúh¹³ hnoh² tiá³ juenh² honh² hi³ hléh¹³ jná¹³ ca³lá² la³jmí¹ hleh³² jan² tsá² cú¹juón¹? Qui³ cónh³ tsá² jmu³² juenh² honh² bíh¹ hnioh². 2 Ti³la³ la³ní¹ tín² hnó³² jná¹³ hi³ lí³ níh¹³ náh² hi³ hi³² tsin³² jná¹³ hi³ ca³tin¹ hnoh², la³ cun³ qui³ jmu² hnga² Dió³². Qui¹ hnó³² jná¹³ má¹jnia¹³ hnoh² ní¹con² Cristo la³ jmí¹ má²jnia² tsú² jan² tsá² tsá¹mái¹³ jon² hi³ tiá² tso³ má²ca³jmú³ ní¹con² tsá² lí¹³ ní²cuo², qui¹ jná¹³ má²ca²jmú³² jái¹³ ní¹con² Cristo. 3 Qui¹ hi³² tsin³² jná¹³ ho³ sa³ ní² lí¹ ca³hliáh² honh² hnoh² hi³ tianh¹³ náh² ti³ có³² ní¹con² Cristo hi³ tiú²uú² jī² honh² náh², hi³ jmí¹ ma³tsú¹ ma³jonh²¹ náh² tsú² la³jonh³ jmí¹ honh², la³jmí¹ ca³lí³can² jáun² hla¹ Eva hi³ ca³ma³cau² jáun² jáh³hláinh¹ hí³ cun³quionh³ jú¹ tí¹jái². 4 Qui¹ hnoh² dá² cáun² lí¹ hen²³ náh² re² lí³ua³ jan² tsá² tsá²hléh² jái¹³ la³ siáh³ hi³ ca³tin¹ Jesús la³ cónh³ bíh¹ jái¹³ hi³ tsa³hléh¹³ jnoh¹ quioh²¹ tsú² ní¹con² hnoh²; hi³ cáun² lí¹ tanh²³ náh² ta²¹ jan² jmí²chí³ siánh³ la³ cónh³ bíh¹ Jmí²chí³ hi³ má²ca³hen³ náh², jī³ hi³ cáun² lí¹ héih²³ náh² siáh³ cáun² jú¹ siáh³ la³ cónh³ bíh¹ jú¹ chú³² hi³ má²hian² náh² jáun². 5 Hi³ jáun² né³, uá¹jinh¹ tiá² jmí¹ ca³tin¹ jná¹³ hi³ juah²¹ la³ lá², ti³la³ len³ jná¹³ hi³ tiá² lí² huen³ yáh³ jná¹³ hí¹ cú¹pih²¹ la³ cónh³ bíh¹ ti³² quian³² hí³ jē¹ Dió³², tsá² jlánh¹ néh¹ ná¹ni³² hí³. 6 Qui¹ uá¹ cun³ tson² hi³ tiá² tín² jná¹³ hléh¹³ re², ti³la³ tiá² lí³ yáh³ la³ ní² la³jí³² hi³ ño¹ jná¹³; hliáun³ jéin³² bíh¹ má²ca³lí³ lin¹ hi³ tson² bíh¹ la³ jáun² lí³ cun³quionh³ la³jí³² hi³ má²ca³jmú¹³ jnoh¹ jáun².

7 Tiá² né¹ chí¹ hlah³ uá¹ la³ ca³jmú³² jná¹³ cun³ni¹ hi³ ca³jmú³² jná¹³ jáun² hi³ hnoh² bíh¹ tsá² quien², hi³ jáun² jná¹³ né³ jan² tsá² huen³ bíh¹ jmí¹ ca³hléh³ jná¹³ jáun² jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³² ta³ tiá² hmah²¹ ca³cán³ jná¹³ ní¹con² hnoh²? 8 Lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ ca³hain³² bíh¹ jná¹³ quie³ quioh²¹ tsá² zian² hliáun³ cuáh³² ní¹ hná¹ ní² jmí¹ cá¹héi²¹ jná¹³ jáun² quie³ hi³ ca³cué³ tsú² tá¹la³ ca³ma³cau²¹ jná¹³ jáun² hnoh². 9 Qui¹ tá¹la³ jmí¹ cuon¹ jná¹³ jáun² quiúnh¹ hnoh² ca³chó³² jmái¹ hi³ zia³² hi³ ca³lí³ hniáuh³² ní¹con² jná¹³, ti³la³ tiá² liá¹ héi² ca³quiaun¹ yáh³ jná¹³ hnoh², qui¹ tsá² reh² zian² ti³ hué³² Macedonia lá² bíh¹ ca³cué³ la³jí³² hi³ ca³lí³ hniáuh³² quion²¹ jná¹³ jmí¹jáun². Hi³ jáun² la³ ní² bíh¹ ca³jmú³² jná¹³ hua³hín¹³ hi³ tiá² liá¹ héi² ca³quiaun¹ yáh³ jná¹³ hnoh², hi³ sa³jun³ chau²¹ yáh³ jmái¹ hi³ jmu¹ jná¹³ la³ jáun². 10 La³jmí¹ cuo² jná¹³ jú¹ tson² quioh²¹ Cristo, la³ jáun² bíh¹ ño¹ jná¹³ siáh³ hi³ hí¹ jan² tsá² zian² hué³² Acaya ní² tiá² lí¹³ quin³ la³ cun³ hi³ tsah¹ jáun² jná¹³ ca³ti²¹ hi³ ní². 11 ¿He³ láih³² juáh¹³? ¿Hí¹ cun³ni¹ hi³hliá² tiá² hnau³ jná¹³ hnoh²? Ti³la³ Dió³² ní³² hi³ hnau³ lín³² bíh¹ jná¹³ hnoh².

12 Hi³ jáun² jmu¹ bíh¹ jná¹³ ta²¹ quion²¹ la³ má²jmu² jáun², jáun² tiá² lí³ quien² jē¹ tsá² ní³tú¹ ní³lín¹³ ní², tsá² jmu² hí³ tonh² hi³ juáh³ hi³ ta²¹

quioh²¹ hí³ néh¹ dí² uá²jai³² lí³ la³jmí¹ lí³ ta²¹ quiú¹³ jnoh¹. **13** Tsá² lín¹ tí³² tí¹jái² bíh¹ hí³ hí³ lí¹ juáh³ hí³ ná¹lín³ tí³² tsá² quian³² jē¹ Dió³², tsá² lí¹ má²cau², tsá² tí³ lí¹ jnia³² la³jmí¹ jnia³² tí³² tsá² quian³² jē¹ Cristo. **14** Jun³juáh¹³ lín¹ hí³ lí³ tsa³cáun² tsí³ yáh³ dí² ca³tí²¹ hí³ nē², quí¹ ja³bí¹ hnga² yáh³ Satanás tin² hí³ jinh²¹ hí³ jnia³ la³jmí¹ jniá³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³², tsá² zian² nī¹ tie³ joh¹. **15** Hí³ jáun² dá² huán¹ tsí³ bíh¹ lí¹³ hí³ tsá² lín³ hí³ quian²¹ tsá² hláinh¹ tin² jmu³ hí³ jinh²¹ hí³ jnia³ la³jmí¹ jniá³ tsá² jmu² ta²¹ chu²¹. Tí³la³ nī¹ ca³táuh³ jmái¹ má¹ná¹, cun³ hiáuh³ bíh¹ tsú² la³ cun³ hí³ ca³tin¹ hiáuh³.

Po¹ má²tso² tsí³ cun³nī¹ hí³ lín³ tí³² tsá² quian³² jē¹ Dió³²

16 Jáun² né³, juanh³² jná¹³ siáh³ cónh³, hí³ tiá² hniáuh³² lín¹³ náh² hí³ hú¹tá¹ tson² bíh¹ cú¹juón¹ jná¹³. Tí³la³ nī¹juáh³ hí³ má²ná¹lín²³ náh² la³ nē², jáun² cué¹ náh² tiá³ jái¹³ hí³ hléh¹³ jná¹³ cáun² jú¹ te³ quion²¹, jáun² lí¹³ jmu¹ jná¹³ ca³lá² tonh². **17** Jun³juáh¹³ lín³ jná¹³ la³jmí¹ lín³ Tí³² Juo¹³ yáh³ dí² nī¹ má¹tí³ nī¹hléh¹³ jná¹³ cá² jon¹ jái¹³ lá², quí¹ tá¹la³ cuá¹tsah¹ jná¹³ lá² cú¹pih²¹, cu³tí³ hléh¹³ jná¹³ la³jmí¹ hleh³² jan² tsá² cú¹juón¹ bíh¹. **18** Quí¹ zian² juóun³² tsá² jmu² tsah³ ca³tí²¹ hí³ zia³² nī¹ hué²¹ lá², jáun² ja³bí¹ jná¹³ siáh³ uá²jai³² nī¹jmu¹ ca³lá² tsah¹. **19** iHnoh² bíh¹ tsá² tí³ jlánh¹ bíh¹ quia³lín³ jmí¹ honh² náh², hí³ jáun² jlánh¹ re² tion²³ náh² honh² jái¹³ quioh²¹ lí³ua³ jan² tsá² cú¹juón¹! **20** Quí¹ re² lín³² bíh¹ tion²³ náh² honh² nī¹con² tsá² dí²quiaun³ náh² jmái¹ hí³ má¹cú¹ má¹hain²¹ náh², tsá² jmu² ca³la³ hí³ pa²¹ rón³² láí¹ ca³tí²¹ la³jí³² hí³ zia³² quián¹³ náh², tsá² cáun² lí¹ hiá² lí² jla²³ hnoh², tsá² jmu² quien² nī¹con² hnoh², jí³ tsá² pá²³ siáh³ máh¹ náh². **21** Uá¹jinh¹ heh¹ jná¹³ ca³lá² hí³ juanh²¹ la³ lá², tí³la³ jnoh¹ né³, tiá² ca³tia³ yáh³ tsí³ hí³ jmí¹ jmú¹³ la³ nē². Tí³la³ la³ cun³ hí³ tiá²³ tsí³ tsá² siánh³ hí³ hléh³², ja³ bíh¹ jná¹³ siáh³ chá²³ tiá³ tsin³² hí³ hléh¹³, uá¹jinh¹ la³jmí¹ hleh³² jan² tsá² cú¹juón¹. **22** ¿Hí¹ tsá² hleh³² jú¹jma² hebreo tsá² hí³ juáh¹³? Quí¹ ja³bí¹ jná¹³ yáh³ uá²jai³² hléh²³ jái¹³ hebreo. ¿Hí¹ tsá² juo³ tsá² Israel tsá² hí³? Quí¹ ja³bí¹ jná¹³ yáh³ uá²jai³² jan² tsá² la³ hí³. ¿Hí¹ tsá² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹ Há²bran²¹ tsá² hí³? Quí¹ ja³bí¹ jná¹³ yáh³ uá²jai³² jan² tsá² hí³. **23** ¿Hí¹ tsá² ná¹lín³ quian²¹ Cristo tsá²hí³? Jná¹³ bíh¹ jan² tsá² tí³ jlánh¹ bíh¹ lín³ quian²¹ Cristo la³ cónh³ bíh¹ tsá² hí³, uá¹jinh¹ jái¹³ nē² quion²¹ jná¹³ lí³ la³jmí¹ lí³ jē¹ jan² tsá² cú¹juón¹. Quí¹ jná¹³ bíh¹ jan² tsá² tí³ jlánh¹ bí¹ má²cá²jmú³² ta²¹ la³ cónh³ bíh¹ tsá² hí³, hí³ tí³ jlánh¹ má²ca³pi³ ca³jauh³ jná¹³ tsáu² siáh³ la³ cónh³ bíh¹ tsá² hí³, hí³ tí³ jlánh¹ má²ca³jnái³² jná¹³ tsú² siáh³ hñu³mí¹nē², jí³ hí³ hliáun³ jéin³² siáh³ pih²¹ tiá² jun³ jná¹³. **24** Hñá³ jéin³² siáh³ má²ca³quiu³ ca³po³ jná¹³ tsá² judíos tán¹ ma³ quiu³quia³ñu³ tsí³². **25** Hí³ jáun² hñi³² jéin³² siáh³ ca³po³ jná¹³ tsá² siánh³ cun³quionh³ hmá² tiéi¹³, hí³ cu³ jéin³² né³ ca³qui³ ca³jnauh³ jná¹³ tsáu² quín¹. Hí³ hñi³² jéin³² siáh³ ca³ja³hanh³² mu² hí³ jmí¹ hún¹ jná¹³ chu³ jmái², hí³ cu³ jéin³² né³ ca³niuh³² jná¹³ nī¹ jmí²miih²¹ cú² jmái¹ cú² nie² hí³ ca² jná¹³ jmái².

26 Hliáun³ jéin³² bíh¹ má²ca³li³ zia³² hi³ háinh¹³ ñí¹con² jná¹³ tá¹la³ má²ca³tí² ca³ngí³ jná¹³, uá¹la³ cun³ ní¹ má¹ca³han¹ jná¹³ cua³, hi³ zian² siáh³ háin²; hi³ ca³li³ zia³² siáh³ hi³ háinh¹³ ja¹ quioh²¹ tsá²co¹ jná¹³, jí³ ja¹ quioh²¹ tsá²cá²jo²¹ ní² siáh³. Má²ca³li³ zia³² siáh³ hi³ háinh¹³ ñí¹con² jná¹³ já¹ juú² jí³ ñí¹ náí²; ñí¹ jmí²miih²¹, jí³ ja¹ quioh²¹ tsá² lí¹ juáh³ hi³ lín³ tsá² reh² ní² siáh³. **27** Hliáun³ bíh¹ ta²¹ má²ca³li³ zia³² ñí¹con² jná¹³, jí³ uu³mí²tsi³² ní² siáh³. Hliáun³ jéin³² bíh¹ tiá² má²ca³cuóun² jná¹³, hi³ má²ca³ma³tso¹ jná¹³ tsin³² hi³ ñí¹cuóun²¹ ná¹ jí³ hi³ hí¹quieín² siáh³ tsin³². Hliáun³ jéin³² má²ca³ma³tso¹ jná¹³ tsin³² hi³ tiá² má³² zia³² cuh²¹, hi³ cuóu³, jí³ hi³ tiá² zia³² hán² jná¹³ ní² siáh³.

28 Zia³² bíh¹ ñí¹ hná¹ ní², tí³la³ ñí¹ ca³la³ jí³² má¹ná¹, zia³² cáun² lio²¹ héi² ñí¹con² jná¹³, hi³ hi³² jáun² tsin³² jná¹³ hi³ ca³tin¹ tsá² zian² la³jí³² cuáh³². **29** Quí¹ ní¹juáh³ zian² tsá² tiá² pin³ tsí³, jáun² lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ jná¹³ bíh¹ tiá² pin³, hi³ ní¹juáh³ zian² jan² tsá² ca³jmú³ hi³ tánh³² tsáu² tso³, jáun² hlah³ bíh¹ jéin³² jná¹³ jí³ hi³ mih²³ siáh³ tsin³² jná¹³. **30** Hi³ jáun² ní¹juáh³ hniáuh³² hi³ jmu¹ jná¹³ tsah¹ né³, jmu¹ bíh¹ jná¹³ ca³tí²¹ cáun² hi³ jmu² lin¹ hi³ jná¹³ jan² tsá² tsí¹juí³. **31** Dió³² Jméi² Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí², Tsá² ca³ta¹ dí² hi³ má¹tsú¹ má¹jonh²¹ cun³ jmí¹hi³nio², Tsá² hí³ bíh¹ ñí³² hi³ tiá² tí¹ jáin² yáh³ jná¹³. **32** Quí¹ jmí¹ ñéi¹ jná¹³ jáun² já¹ juú² Damasco, jáun² tsá² ho² ta²¹ juú² jáun², tsá²cuú² tsá²ta³ re²¹ Aretas ca³chan³ hliáu³ ñí¹ lí³ ho³hñú¹³ hiah³² hu²¹ juú² jáun², hi³ jmí¹ hnió³ tsú² hi³ ma³tsau¹³ jná¹³; **33** tí³la³ jui³² ho³tá²quie² hiah³² hu²¹ juú² bíh¹ ca³siáu³² jná¹³ tsú² hi³ cuá¹hún¹ jná¹³ tí³ ñeh² cáun² mí²tá², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ ca³liáun³ jná¹³ jo³cuo² tsá² hí³.

Hi³ ca³jnia³ jéinh³² Po¹, jí³ hi³ ca³naí³² tsú²

12 **1** Jáun² né³, uá¹jinh¹ tiá² hi³ tá¹tsai²¹ jná¹³ hi³ jmu¹ ná¹ tsah¹ hi³ ca³tin¹ huen², la³ jmí¹ lí³ lí³ hniáuh³² bíh¹ jmu¹ jná¹³, hi³ jáun² né³ má²hléh¹³ bíh¹ jná¹³ ca³tí²¹ la³ cun³ hi³ ca³jnia³ jéin³², jí³ hi³ ca³ngí¹³ jná¹³ siáh³ la³ cun³ hi³ ca³híe³ jáun² Tí³² Juo¹³ dí². **2** Quí¹ cuóun³² jná¹³ jan² tsá²ñuh² tanh² ta²¹ Cristo hi³ ca³zanh³² cu³tiá³ la³tí³ hñu³mí³cuú² ñí¹ cuá³ Dió³² cun³ má²quia³quiún³ mii². Tiá² ño¹ jná¹³ hí¹ ca³zanh³² tsú² jmáh³la³ jmí²chí³, ho³lá²dá² la³ má²quionh³ ngú³, jí³²la³ hnga² Dió³² bíh¹ ñí³². **3** Tí³la³ ño¹ jná¹³ hi³ tsá² hí³ ñí¹ ñí¹ má²nio² jáun² tie³, tí³la³ tiá² né¹ hí¹ ñí¹ tsú² quionh³ ngú³ ho³ jmáh³la³ jmí²chí³, jí³²la³ hnga² Dió³² bíh¹ ñí³². **4** Ñí¹ má²nio² jáun² tie³ bíh¹ ca³naí³² tsú² jái¹³ hi³ jmí¹ ná¹hmá¹, jái¹³ hi³ tiá² hin² ca³tin¹ hléh³². **5** Jmí¹ lí¹³ lí³ jmu¹ jná¹³ tsah¹ hi³ ca³tin¹ jan² tsá² la³ hí³, tí³la³ tiá² jmu² yáh³ jná¹³ tsah¹ la³ cun³ hi³ lín³ ná¹ huen² má¹na²¹, quí¹ jí³²la³ tí³ tsah¹ jná¹³ cun³ñí¹ hi³hliá² jná¹³ jan² tsá² tsí¹juí³ bíh¹. **6** Sá¹jmí¹ hi³ hnó³² jná¹³ jmu¹ tsah¹, jun³juáh¹³ jmí¹ jmu¹ jná¹³ la³ cun³ qui³ jmu² jan² tsá² cú¹juón¹ yáh³, quí¹ jmáh³la³ jú¹ tson² bíh¹ jaun³² jmí¹ hléh¹³ jná¹³; tí³la³ tiá² ja³² yáh³ tsin³² jná¹³ hi³ jmu¹ tsah¹ quí¹ ní² lí¹ ca³ma³quien² yáh³ tsáu² jná¹³ tí³ ca³nga²

la³ cónh³ bíh¹ hi³ qui³ jé²³ tsú² hi³ jmu² jná¹³ ji³ hi³ hléh²³ jná¹³ ní² siáh³.

7 Jmí¹ la³ lí¹³ já³² tsin³² jná¹³ hi³ jmu¹ tonh² cun³ñí¹ hi³ ca³ti²¹ la³ji³² hi³ ca³jnia³ jáun² jéin³², ti³la³ cun³ñí¹ hi³ jáun² né³ ca³ja³ cáun² uu³mí²tsi³² hi³ lí³ la³jmí¹ lí³ hu²¹ cáun² ton² ngú³ quion²¹ jná¹³, cáun² uu³mí²tsi³² hi³ ja³ ñí¹con² Satanás hi³ jmu² hlah³ ñí¹con² jná¹³ quí¹ ní² lí¹ ca³jmú³² jná¹³ tonh². 8 Hi³ jáun² hni³² jéin³² má²ca³mí³ jná¹³ ñí¹con² Ti³² Juo¹³ dí² hi³ quin³ tsú² uu³mí²tsi³² jáun² ñí¹con² jná¹³; 9 ti³la³ hí³ né³ ca³juáh³: “Má²tioh²¹ bíh¹ cun³quionh³ jmáh³la³ mií³ hi³ ja³² tsin³² jná¹³ ñí¹con² hnú²; quí¹ ti³ jlánh¹ re² lí³ lin¹ bíh¹ pí³ quion²¹ jná¹³ cun³quionh³ jan² tsá² tiá² pin³”. Hi³ jáun² jná¹³ né³ ti³ jlánh¹ bíh¹ tsah¹ quí¹ cun³ñí¹ hi³ tiá² pin³ ná¹, quí¹ hi³ jáun² cun³quionh³ jná¹³ lí³ lin¹ pí³ quioh²¹ Cristo. 10 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, hiún² bíh¹ tsin³² jná¹³ hi³hliá² tiá² pin³ ná¹, ji³ jmí¹ ziu² jmí¹ hie² tsáu², jmí¹ zia³² hi³ lí³ hniáuh³², jmí¹ hí¹ tsa¹ jná¹³ tsáu², ji³ jmí¹ há² nga² jná¹³ uu³mí²tsi³² ní² siáh³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Cristo. Quí¹ ní²juáh³ jmái¹ hi³ tiá² huánh² jná¹³, jmái¹ la³ jáun² bíh¹ ti³ jlánh¹ bíh¹ pin³ jná¹³.

Po¹ hi³² tsí³ hi³ ca³tin¹ cuáh³² já¹ juú² Corinto

11 Má²lí²hléh³ jná¹³ hi³ ca³tin¹ huen² la³jmí¹ hleh³² jan² tsá² cú¹juón¹ cun³ñí¹ hi³ tion³ quián¹³ hnoh². Quí¹ hmóu³² bíh¹ hnoh² tsá² jmí¹ ca³tin¹ hi³ hléh¹ re² hi³ ca³tin¹ jná¹³, quí¹ hí¹ cú¹pih²¹ yáh³ tiá² huen³ jná¹³ la³ cónh³ bíh¹ ti³² tsá² quian³² jè¹ Dió³², tsá² jlánh¹ ná¹ñi³² hí³ joh² hnoh², uá¹jinh¹ tson² tsá² tsí¹juí³ cu³ti³ bíh¹ jná¹³. 12 Quí¹ tá¹la³ ca³tion³ jná¹³ jáun² lín³² tsin³² jmí¹ cá¹jmú²¹ jná¹³ jáun² ta²¹ ja¹ ní² quián¹³ hnoh², ca³lí³ lin¹ bíh¹ hi³ tson² cu³ti³ jná¹³ lín³ jan² ti³² tsá² quian³² jè¹ Dió³² cun³quionh³ lí²¹ ji³ hua³jueh³², ji³ ca³la³ hi³ ca³jnia³ jáun² pí³ quioh²¹ Dió³² ní² siáh³. 13 Tiá² ca³jmú³² yáh³ jná¹³ hi³ siánh³ tsáu² hnoh² la³ cónh³ bíh¹ tsá² cuáh³² ñí¹ hná¹ ní², jí³²la³ ti³ hi³ tiá² ca³quiaun¹ jná¹³ hnoh² liá¹ héi² bíh¹. iJuenh² jmu³ hnoh² honh² ca³ti²¹ hi³ ní²!

14 Hi³ jáun² né³, ta³né³² má²hún¹ jná¹³ hua³jan²¹ hi³ ñí¹jie¹ ná¹ hnoh² ñí¹ má²hnaih³² jéin³², ti³la³ jun³juáh¹³ hi³ já¹quiaun¹ jná¹³ hnoh² liá¹ héi² yáh³. Quí¹ hi³ hnau³ bíh¹ jná¹³ hnoh², jun³juáh¹³ hi³ hnó³² jná¹³ hi³ zia³² quián¹³ yáh³ náh². Quí¹ tsá² má²lieih²¹ bíh¹ ca³tin¹ jé³ he³ lí³hniauh²³ quioh²¹ tsá¹míh¹, jun³juáh¹³ ti³ tsá¹míh¹ yáh³. 15 Jáun² hiún² bíh¹ tsin³² jná¹³ hi³ hin¹³ la³ji³² hi³ zia³² quion²¹, hi³ hí¹ la³ ti³ huen² yáh³ jná¹³ lí¹³ tsa³hín³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnoh²; uá¹jinh¹ lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ ní¹juáh³ má²hnau³ lín³² jná¹³ hnoh², hi³ jáun² ti³ cú¹pih²¹ bíh¹ jéi³²í¹ hnau³ hnoh² jná¹³.

16 Quí¹ jná¹³ néh¹ jlánh¹ re² tin² ná¹ hi³ ca³ma³cau¹³ ná¹ hnoh², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ néh¹ ca³hiá² cá²jlái³² jná¹³ hnoh², uá¹jinh¹ tiá² ca³quiaun¹ jná¹³ hnoh² liá¹ héi². 17 ¿Tiá² né¹ hu³ sa³ ca³hiá² cá²jlái³² jná¹³ hnoh² cun³quionh³ tsá² ca³zéin³² jná¹³ hí³ ñí¹con² náh²? 18 Jmí¹

ca³hiu³ ca³mí³ jná¹³ ñí¹con² Tito hi³ tsó³² tsú² tsa³jie³ hnoh², hi³
 ca³zéin³² jná¹³ siáh³ jan² tsá² reh² quionh³ tsú², íhí¹ ca³hia³ ca³ja³ hnoh²
 Tito dúh¹? íHá¹ jun³juáh¹³ tá¹ gau³ bíh¹ jnoh¹ ca³ngí¹³ cá²ren²; há¹
 jun³juáh¹³ má²ca³má¹jnia¹³ jnoh¹ siáh³ hi³ cá²ren² bíh¹ ná¹tioh³ tsí³
 jnoh¹?

19 Hu³ sa³ ná¹lín²³ hnoh² hi³ cun³quionh³ jái¹³ ní² má²ná¹liáun¹ jnoh¹
 hmóu³² ñí¹con² hnoh². íTí³la³ tiá² jáun² yáh³! Quí¹ jnoh¹ hléh¹ ta³ ñí¹
 Dió³² la³ cun³ hi³ hnió³ Cristo bíh¹, hi³ jáun² la³jí³² jái¹³ ní² jmu³ hi³ tí³
 lí³mí¹ lí³hún¹ honh² hmóu³² bíh¹ hnoh² reh², tsá² jlánh¹ hnau³ jná¹³.

20 Tí³la³ hi³² tsin³² jná¹³ hi³ ní¹ má¹cá²chó³² jná¹³ ñí¹ ní², hu³ sa³ tiá²
 má²zian² yáh³ hnoh² la³ cun³ hi³ hu²¹ tsin³² jná¹³; hi³ hnoh² siáh³ né³,
 jie¹ náh² jná¹³ hi³ lín³ la³ siáh³ la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmí¹ hu²¹ honh² náh².
 Hí³² tsin³² jná¹³ ní¹juáh³ ní² lí¹ zian² tsá² ná¹hniei²¹ quionh³ rainh²¹, tsá²
 ná¹uóu²¹ tsí³, tsá² ná¹míh²³ tsí³, tsá² jmu² pan¹ hnga², tsá² cauh³² jái¹³,
 tsá² ziú² hien² tsáu², tsá² lí¹ jmu² tonh², jí³ hi³ tiáunh¹ náh² cú²zúnh² ní²
 siáh³. **21** Hí³² tsin³² jná¹³ quí¹ ní² lí¹ ca³jmú³ Dió³² hi³ lí³ heh¹ jná¹³
 cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnoh² ní¹ má¹já²jie¹ jná¹³ siáh³ hnoh², jí³ hi³ uo¹ jná¹³
 siáh³ ca³tin¹ juóun³² hnoh², tsá² má²ca³jmu³ náh² tso³ jmí¹tin², tsá² tiá²
 má²cá²chó³² jmái¹ hi³ tsa³conh² tsí³ tsáu¹³, la³ cun³ tsá² lí¹ jmu² lí³ua³
 cáun² hi³ tiá² jí², tsá² lí¹ jmú² lí¹ tsau³², jí³ la³jí³² hi³ má²ziaunh² tsú² tiá³
 hi³ jmu² ní² siáh³.

Jái¹³ hi³ hie³² Po¹ chí¹ján³ jí³ hi³ hah² siáh³ jái¹³

13 **1** Hi³ jáun² né³, má¹tí³ hni³² jéin³² hi³ ñí¹jie¹ jná¹³ hnoh². Jáun²
 la³ cun³ hi³ má²ná¹ñíh¹ hnoh² hi³ la³jí³² tso³ hi³ má²re² tsú²,
 má²re² tsú² cun³quionh³ jē¹ gon³ ho³lá²dá² gáun³ tsá² zih³² jú¹ tson².
2 Né³² né³, juo³ jná¹³ la³jín³² tsá² ren² tso³, jí³ ca³la³ jín³² hnoh² hi³ ní¹
 má¹cá²chó³² jná¹³ siáh³ ñí¹ má²hnaih³² jéin³², tiú²uú² ñí¹jmú²¹ yáh³ jná¹³
 juenh² tsin³²; quí¹ má²ca³híe³ bíh¹ jná¹³ jú¹ tson² jmí¹tin² jmí¹ ñéi¹ jná¹³
 jáun² ñí¹ má²tenh³, hi³ juah³² jná¹³ siáh³ cónh³í¹ cu³ jéin³² tá¹la³ cuon¹
 jná¹³ lá² ñí¹ uóunh³ hi³ chau²¹ jmái¹ hi³ tiú²uú² jmu¹ jná¹³ juenh² tsin³².
3 Hi³ jáun² má¹jáun² lí³ lin¹ la³ cun³ hi³ ná¹hniá¹ náh² hi³ Cristo hleh³²
 cun³quionh³ uen³² jná¹³. Quí¹ jun³juáh¹³ jan² Tsá² tiá² pin³ yáh³ tsú² ní¹
 má¹ca³ra³tsi³² héih³² ñí¹con² hnoh², hí³ bíh¹ jan² Tsá² má²jnia³² pí³
 quioh²¹ ja¹ quián¹³ hnoh². **4** Quí¹ uá¹jinh¹ tiá² pin³ Cristo jmí¹ cá¹taun³
 crei²¹, tí³la³ ta³né³² né³, má²zian² tsú² cun³quionh³ pí³ quioh²¹ Dió³².
 Jáun² né³, ja³bí¹ jnoh¹ siáh³ tiá² pin³ la³jmí¹ tiá² jmí¹ pin³ tsú² jáun²;
 tí³la³ cun³quionh³ pí³ quioh²¹ Dió³² bíh¹ lí¹³ má¹jnia¹³ jnoh¹ ñí¹con²
 hnoh² hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ ziaun² jnoh¹ quiúnh¹ Cristo.

5 Hi³ jáun² né³, hnoh² hniáuh³² can¹³ náh² héih³² ñí¹con² náh² hmóu³²
 ní¹juáh³ tson² bíh¹ táunh²³ náh² ta²¹ jú¹ chú³², jie³ dúh¹ neh²¹. íTiá¹
 má²ca³lí³tsin² hnoh² hi³ Cristo zian² hñu³ honh² náh²? Jí³²la³ ní¹juáh³
 hi³ ná¹lín³ hnoh² henh¹³ quioh²¹ tsá² taunh³² ta²¹ bíh¹, jáun² bíh¹ tiá²

lí²tsin² náh². **6** Tí³la³ hu²¹ tsin³² jná¹³ hi³ lí³tsin² hnoh² hi³ tiá² ná¹lái³ yáh³ jnoh¹ henh¹³ quioh²¹ tsá² taunh³² ta²¹. **7** Mí³² jnoh¹ ñí¹con² Dió³² hi³ hí¹ cáun² hi³ hlah³ tiá² jmúh¹³ hnoh²; jun³juáh¹³ hi³hliá² hen² tsí³ jnoh¹ hi³ jnia³ jnoh¹ la³jmí¹ jniá³ tsá² jlánh¹ re² cah²³ jmái¹ yáh³, jí³²la³ tí³ hen² tsí³ jnoh¹ hi³ hnoh² jmúh¹³ jmáh³la³ hi³ chu²¹ bíh¹, uá¹jinh¹ ca³jnia³ jnoh¹ la³jmí¹ jniá³ henh¹³ quioh²¹ tsá² taunh³² ta²¹. **8** Quí¹ cónh³ tiá² lí¹³ bíh¹ jmú¹³ jnoh¹ hian² tsí³ ñí¹con² jú¹ tson², quí¹ tí³ hain²¹ bíh¹ jnoh¹ tí³ con² jú¹ tson². **9** Hi³ jáun² dá² cáun² hiún² lín³² bíh¹ tsí³ jnoh¹ ní¹juáh³ ná¹pin³ náh², uá¹jinh¹ jnoh¹ tiá² ná¹pin³. Hi³ jáun² la³ má²mí³² jáun² bíh¹ jnoh¹ ñí¹con² Dió³² hi³ tí³ lí³mí¹ cuí¹ lí³hún¹ honh² náh² ñí¹con² tsú². **10** Hi³ jáun² bíh¹ sí² lá² tín² jmu² jná¹³ hi³ ca³tín¹ hnoh² ñeh² bíh¹ hi³ chau²¹ ná¹ hi³ ñí¹jie¹ ná¹ hnoh², hi³ jáun² tiá² lí³ hniáuh³² hi³ ñí¹lieh¹ jná¹³ hnoh² tiá² cun³quionh³ pí³ hi³ má²ca³cué³ Tí³² Juo¹³ dí² ñí¹con² jná¹³ ní¹ má¹ca²chó³² jná¹³ ñí¹ ní². Quí¹ jái¹³ jáun² ho² jná¹³ hi³ má¹hau¹ ná¹ hi³ tí³ lí³mí¹ cuóun¹³ náh² re² tín² quiúnh¹ Dió³², jun³juáh¹³ hi³ tí³ jmu¹ jná¹³ hi³ hliáh¹³ honh² yáh³ náh².

11 Hi³ jáun² né³ reh², cuí¹ lí³ hiún² honh² náh². Jmu³ náh² pí³ hi³ lí¹³ lí³hún¹ honh² náh², hlí¹ lienh¹ náh² tsá²ján² tsá²ján², tianh³ náh² cá²honh¹, hi³ cuí¹ zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tín²; hi³ Dió³² Tsá² hniau³ né³, Tsá² cha³² tie³ tsí³ tsáu² zenh² quiúnh¹ hnoh². **12** Ren¹ náh² tsá²ján² tsá²ján² hi³ re² nio² honh² náh², la³ cun³ qui³ ráin³² tsú² jan² rainh²¹. **13** La³jín³² tsá² joh¹ Dió³² tionh² ñí¹ lá² juáh³: “Hia² náh²”.

14 Hi³ jáun² né³, cuí¹ má¹hé¹ má¹mieh² náh² Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí², la³ má²quionh³ hi³ hniau³ Dió³², jí³ hi³ juónh³² náh² siáh³ re² quiúnh¹ Jmí²chí³ Chun¹ cuí¹ lí³zia³² ñí¹con² hnoh² jí³ ja¹ quián¹³ náh² ní² siáh³. [Cun³ ní² bíh¹ tí³ jái¹³.]